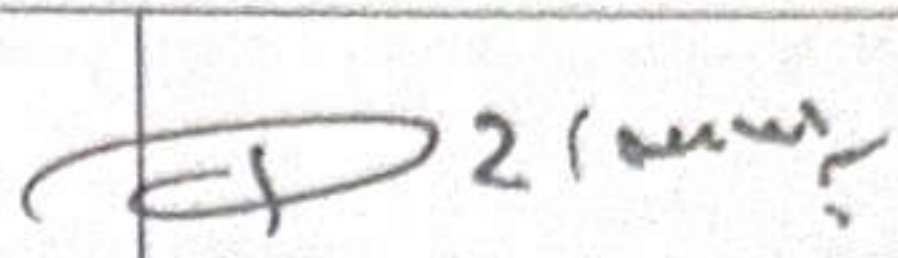
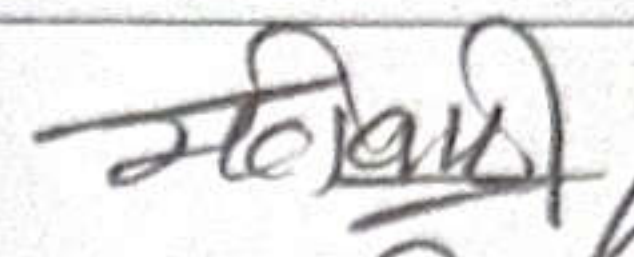
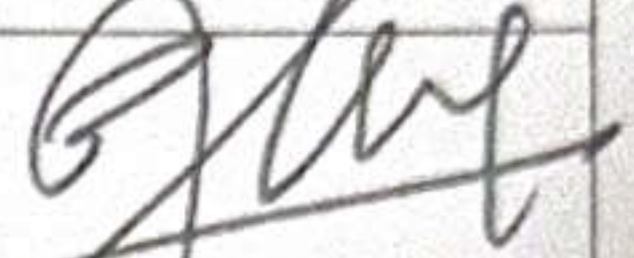
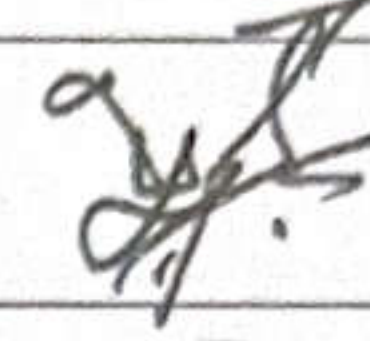
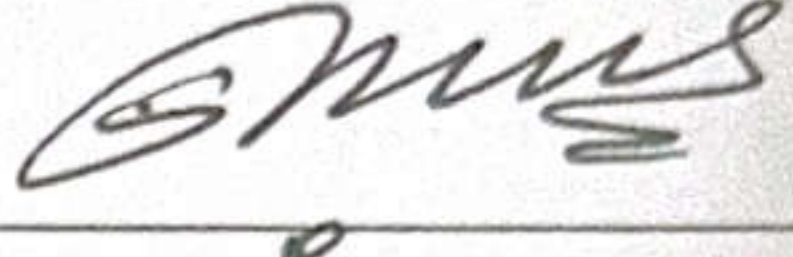
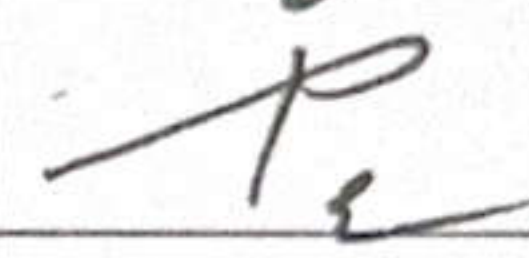
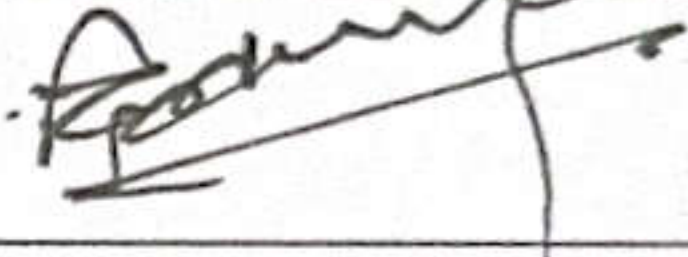
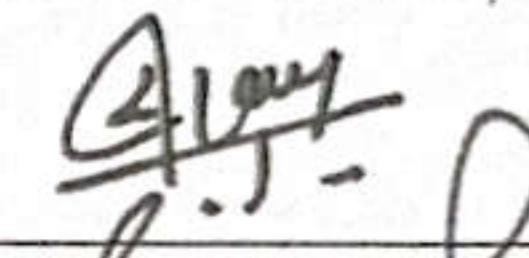
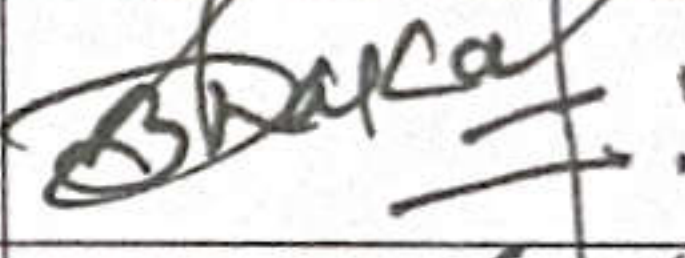
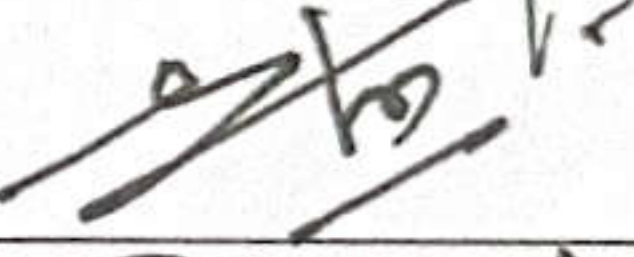
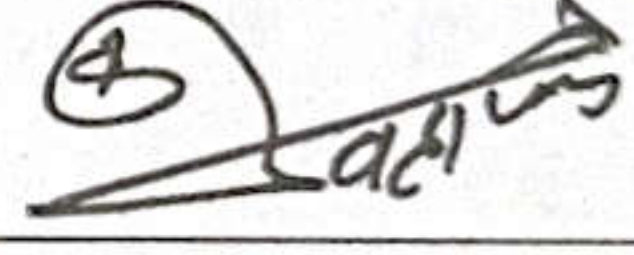
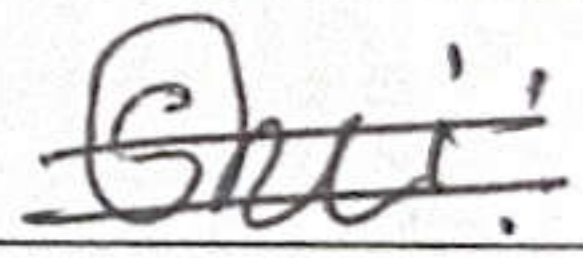
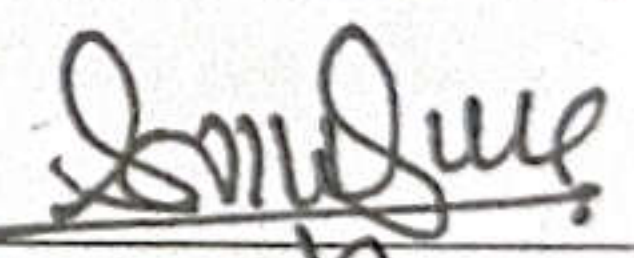
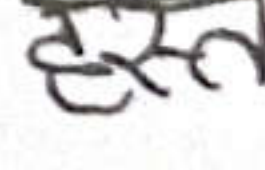
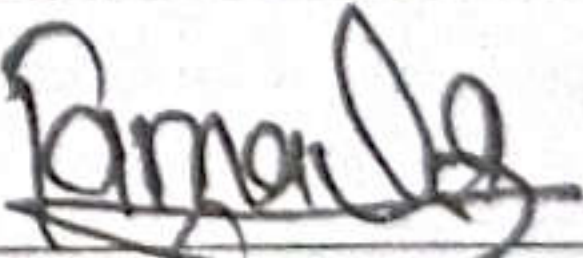
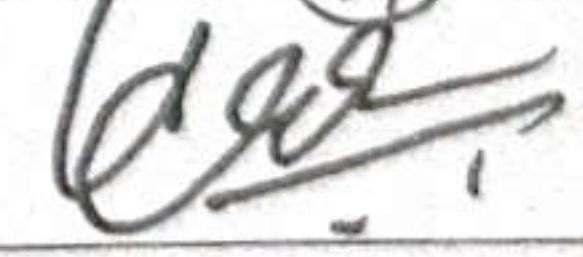

शहिद लखन गाउँ कार्यपालिकाको १५औँ बैठक

आज मिति २०८३ साल असार ७ गते, नेपाल संवत् १९४६ तछलाध्वः सप्तमी, आइतबारका दिन शहिद लखन गाउँ कार्यपालिकाको १५औँ बैठक गाउँपालिकाका आदणीय अध्यक्ष श्री रमेश बाबु थापा मगरज्यूको अध्यक्षतामा निम्नानुसारको उपस्थितिमा बसी देहाय बमोजिमको निर्णयहरु गरियो।

उपस्थिति:

१. श्री रमेश बाबु थापा मगर	अध्यक्ष	
२. श्री इन्दिरा तिवारी	उपाध्यक्ष	
३. श्री बाबुराम मगर	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	
४. श्री प्रेम गुरुङ	वडाध्यक्ष, वडा नं १	
५. श्री सकुन थापा मगर	वडाध्यक्ष, वडा नं २	
६. श्री दिपक पाण्डे	वडाध्यक्ष, वडा नं ३	
७. श्री यम बहादुर थापा	वडाध्यक्ष, वडा नं ४	
८. श्री यम बहादुर राना	वडाध्यक्ष, वडा नं ५	
९. श्री दिलिप नारायण थापा	वडाध्यक्ष, वडा नं ६	
१०. श्री शरण श्रेष्ठ	वडाध्यक्ष, वडा नं ७	
११. श्री बासुदेव ढकाल	वडाध्यक्ष, वडा नं ८	
१२. श्री राम कुमार श्रेष्ठ	वडाध्यक्ष, वडा नं ९	
१३. श्री कृष्ण बहादुर प्रजा	कार्यपालिका अल्पसंख्यक सदस्य	
१४. श्री शोभा नेपाली	कार्यपालिका दलित महिला सदस्य	
१५. श्री गिता परियार	कार्यपालिका महिला सदस्य	
१६. श्री लिना थापा	कार्यपालिका महिला सदस्य	
१७. श्री हस्त कुमारी गुरुङ	कार्यपालिका महिला सदस्य	
१८. श्री विमला ढुंगाना अंगाई	कार्यपालिका महिला सदस्य	
१९. ग्राम व. वृद्धा	प्र.म.	
२०. पूर्ण व. जट्टराज	स.प्र.अ.	

૨૧. રાજ્ય તામ્રાદ	કાનિષ્ઠાનિધા	સુ
૨૨. કુવળા ઉદ્ધાર અધિકારી	સુ. ઉ. ડા.	કુવળા
૨૩. નાવિન અધિકારી	કૈ. અ.	કાનિષ્ઠા
૨૪. કુવળા ધાવા	વેળાના લંબોદ્ધાર	કુવળા
૨૫. વીરેન્દ્ર સિંઘ	સુ. ડા. ડા.	કુવળા
૨૬. તમામ ધિતિરે	ના. વ. લ્વા. ડા	કુવળા
૨૭. પુલ્કોત્તમ અધિકારી	લેવા અધિકારી	કુવળા
૨૮. ટંકુ વહાપુર નાનામગર	લેવાપાલ	કુવળા
૨૯. ગોવિન્દ વંચી ધા	કાદ.	કુવળા
૩૦. અર્વિન ધાવા.	સુ. ઉ. ડા.	કુવળા
૩૧.		
૩૨.		
૩૩.		
૩૪.		
૩૫.		
૩૬.		
૩૭.		
૩૮.		
૩૯.		
૪૦.		
૪૧.		

प्रस्ताव नं. १: १९औं गाउँ सभाको कार्यसूची सम्बन्धमा।

निर्णय नं. १: प्रस्ताव नं. १ माथि छलफल गर्दा मिति २०८३।०३।१० गते गाउँपालिकाको १९औं गाउँ सभाको तपसिल बमोजिमको कार्यसूची सर्वसम्मतले स्वीकृत गरी सोही बमोजिम सभा सञ्चालन गर्ने निर्णय गरियो।

तपसिल:

शहिद लखन गाउँपालिकाको गाउँ सभाको कार्यसूची			
अधिवेशन: १९औं		बैठक संख्या: ०१	
बैठक स्थान: गाउँपालिकाको सभाहल, घैरुङ्ग		बैठक मिति: २०८३।०३।१० गते	
बैठक समय: बिहान ११:०० बजे		बैठक अध्यक्षता: रमेश बाबु थापा मगर	
क्र.सं.	कार्यसूची	कार्यसूची प्रस्तुतकर्ता	कैफियत
१.	१९औं अधिवेशन आह्वान गरेको सूचनाको जानकारी	श्री रमेश बाबु थापा मगर, गाउँपालिका अध्यक्ष	
२.	शुभकामना मन्तव्य	श्री, रेक्शना दर्लामी, गाउँ सभा सदस्य श्री, ऋषिराम कटेल, गाउँ सभा सदस्य श्री, दुर्गा पौडेल, गाउँ सभा सदस्य	
३.	शून्य समय	गाउँसभा सदस्यहरु	
४.	आ.व. २०८३।८४ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत	श्री रमेश बाबु थापा मगर, गाउँपालिका अध्यक्ष	
५.	नीति तथा कार्यक्रम माथि सैद्धान्तिक छलफल	गाउँसभा सदस्यहरु	
६.	आ.व. २०८३।८४ को बजेट वक्तव्य प्रस्तुत	श्री इन्दिरा तिवारी, गाउँपालिका उपाध्यक्ष	
७.	आर्थिक विधेयक, २०८३ प्रस्तुत	प्रस्तुतकर्ता: श्री इन्दिरा तिवारी, गाउँपालिका उपाध्यक्ष समर्थक: श्री दिपक पाण्डे, संयोजक, आर्थिक विकास समिति	
८.	विनियोजन विधेयक, २०८३ प्रस्तुत	प्रस्तुतकर्ता: श्री इन्दिरा तिवारी, गाउँपालिका उपाध्यक्ष समर्थक: श्री गिता परियार, गाउँ कार्यपालिका सदस्य	
९.	लेखा समितिको प्रतिवेदन	प्रस्तुतकर्ता: श्री होम बहादुर थापा, संयोजक, लेखा समिति	
१०.	सुशासन समितिको प्रतिवेदन	प्रस्तुतकर्ता: श्री अशोका थापा, संयोजक, सुशासन समिति	
११.	विधायन समितिको प्रतिवेदन	प्रस्तुतकर्ता: श्री रुक्मणी गुरुङ, संयोजक, विधायन समिति	
१२.	न्यायिक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत	श्री इन्दिरा तिवारी, न्यायिक समिति संयोजक/गाउँपालिका उपाध्यक्ष	
१३.	विविध		

प्रस्ताव नं. २: आर्थिक विधेयक, २०८३ सम्बन्धमा।

निर्णय नं. २: प्रस्ताव नं. २ माथि छलफल गर्दा शहिद लखन गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावहरूलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा राय संकलन प्रशासनिक व्यवस्था गर्न बाञ्छनीय भएकोले नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा(२) बमोजिम तर्जुमा गरिएको शहिद लखन गाउँपालिकाको

आर्थिक विधेयक, २०८३ सर्वसम्मितिले पारित गरी स्वीकृतिका लागि १९औं गाउँ सभामा पेश गर्ने निर्णय गरियो।

प्रस्ताव नं. ३: विनियोजन विधेयक, २०८३ सम्बन्धमा।

निर्णय नं. ३: प्रस्ताव नं. ३ माथि छलफल गर्दा शहिद लखन गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८२/८४ का लागि सार्वजनिक सेवा प्रवाह र अन्य कार्यहरूलाई व्यवस्थित तथा नियमित गराउनका लागि स्थानीय सञ्चित कोषमा जम्मा हुने रकमलाई खर्च वा विनियोजन गर्न नेपालको संविधानको धारा २२९ को उपधारा २ बमोजिम वाञ्छनीय भएकाले तर्जुमा गरिएको शहिद लखन गाउँपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०८३ सर्वसम्मितिले पारित गरी स्वीकृतिका लागि १९औं गाउँ सभामा पेश गर्ने निर्णय गरियो।

प्रस्ताव नं. ४: सार्वजनिक सुनुवाई सम्बन्धमा।

निर्णय नं. ४: प्रस्ताव नं. ४ माथि छलफल गर्दा, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ को उपदफा (५) ले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन सार्वजनिक सुनुवाई जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नुपर्ने अनिवार्य व्यवस्था गरे बमोजिम, यस गाउँपालिकाले प्रदान गरेको सार्वजनिक सेवा प्रवाह, विकासात्मक कार्य र आकस्मिक सेवाको सम्बन्धमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को तेस्रो चौमासिक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम तपसिलको मिति, समय र स्थानमा सञ्चालन गर्ने निर्णय गरियो।

तपसिल:

- ❖ मिति: २०८३।०३।३० गते, मंगलबार
- ❖ समय: बिहान ११:०० बजे
- ❖ स्थान: नामजुङ्ग

प्रस्ताव नं. ५: करार सेवा नविकरण सम्बन्धमा।

निर्णय नं. ५: प्रस्ताव नं. ४ माथि छलफल गर्दा सेवा करारमा रहेका कर्मचारीहरूको करार सम्झौता कार्यालयको आवश्यकता, स्थायी कर्मचारीहरूले मात्र सेवा प्रवाहमा अपर्याप्त रहेको अवस्था, सार्वजनिक सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता र कर्मचारीले सम्पादन गर्ने कार्य क्षमताका आधारमा आगामी दिनहरूमा निरन्तरता दिन सक्ने गरी आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को साउन महिनाबाट लागू हुने गरी पहिलो पटकका लागि तपसिल बमोजिमका कर्मचारीहरूको करार सेवा ३ महिना (साउन देखी असोज मसान्त) सम्मका लागि नविकरण गर्ने निर्णय गरियो। साथै करार नविकरण भएता पनि करार कर्मचारी कार्यरत रहेको पदमा प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट स्थायी नियुक्तिका लागि कर्मचारी सिफारिस भई आएमा उक्त करार कर्मचारीको नविकरण सोही पदमा स्थायी कर्मचारी नियुक्ति भएको मितिबाट स्वतः बदर गर्ने निर्णय गरियो।

तपसिल:

क्र.सं.	नाम	पद	कार्यालय
१.	अर्विन थापा	सूचना प्रविधि अधिकृत (सातौं)	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
२.	विवेक पुडासैनी	पशु चिकित्सक	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
३.	सुजन जंग थापा	कृषि स्नातक	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

४.	अर्पण थापा	रोजगार संयोजक	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
५.	अमिन गुरुङ	वित्तीय साक्षरता सहजकर्ता	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
६.	सोम आले	एम. आइ. एस. अपरेटर	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
७.	सन्जोग थापा मगर	रोजगार प्राविधिक सहायक	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
८.	हिरा बि.क	रोजगार सहायक	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
९.	भूमिका वली	उद्यम विकास सहजकर्ता	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
१०.	बन्दना वली	उद्यम विकास सहजकर्ता	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
११.	अनिस थापा मगर	अमिन	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
१२.	सिर्जना राना आले	फिल्ड सहायक	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
१३.	सन्तोष थापा	हलुका सवारी चालक	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
१४.	प्रदिप थापा मगर	हलुका सवारी चालक	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
१५.	गणेश कुमार श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
१६.	सर्मिला गुरुङ	कार्यालय सहयोगी	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
१७.	गोविन्द बहादुर चौधरी	कार्यालय सहयोगी	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
१८.	बिनोद परियार	कार्यालय सहयोगी	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
१९.	निर्मला लामिछाने	कार्यालय सहयोगी	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
२०.	ध्रुव खत्री के सी	ना.प.से.प्रा.	१ नं. वडा कार्यालय
२१.	सिता अछामी रोका	कार्यालय सहायक	१ नं. वडा कार्यालय
२२.	विमला आले मगर	कार्यालय सहयोगी	१ नं. वडा कार्यालय
२३.	जमुना प्रजा	ना.प्र.स.	२ नं. वडा कार्यालय
२४.	शितल परियार	सहायक कम्प्युटर अपरेटर	२ नं. वडा कार्यालय
२५.	रेनुका परियार	कार्यालय सहयोगी	२ नं. वडा कार्यालय
२६.	खड्ग नारायण श्रेष्ठ	सहायक कम्प्युटर अपरेटर	३ नं. वडा कार्यालय
२७.	रमेश नेपाली	ना.प्र.से.प्रा	३ नं. वडा कार्यालय
२८.	भिमलाल श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	३ नं. वडा कार्यालय
२९.	रुस्का थापा	सामाजिक परिचालक	३ नं. वडा कार्यालय
३०.	लेख बहादुर थापा	कार्यालय सहयोगी	३ नं. वडा कार्यालय
३१.	कृष्ण कुमार खड्का	असिष्टेण्ट सव इञ्जिनियर	४ नं. वडा कार्यालय
३२.	मनिष थापा	ना.प.स्वा.प्र	४ नं. वडा कार्यालय
३३.	हस्त बहादुर थापा	कार्यालय सहायक	४ नं. वडा कार्यालय
३४.	पुष्पा थापा	कार्यालय सहयोगी	४ नं. वडा कार्यालय
३५.	सुनिता थापा	सामाजिक परिचालक	५ नं. वडा कार्यालय
३६.	श्री माया राना मगर	कार्यालय सहयोगी	५ नं. वडा कार्यालय
३७.	ईश्वरी गुरुङ	कार्यालय सहयोगी	६ नं. वडा कार्यालय
३८.	रुद्र ब. राना मगर	कार्यालय सहायक	७ नं. वडा कार्यालय
३९.	बिनोद नेपाली	ना.प्र.स.	७ नं. वडा कार्यालय
४०.	अनिशा श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	७ नं. वडा कार्यालय
४१.	निर्मला वि.क.	कार्यालय सहायक	८ नं. वडा कार्यालय
४२.	जमुना प्रजा	ना.प्र.स.	८ नं. वडा कार्यालय
४३.	कल्पना श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	८ नं. वडा कार्यालय

४४.	दीपक पाण्डे	सहायक कम्प्युटर अपरेटर	९ नं. वडा कार्यालय
४५.	जानुका थापा	कार्यालय सहयोगी	९ नं. वडा कार्यालय
४६.	कमला थापा आले मगर	ल्याब टेक्निसियन	बक्राङ्ग स्वास्थ्य चौकी
४७.	अनिता राना थापा मगर	कार्यालय सहयोगी	बक्राङ्ग स्वास्थ्य चौकी
४८.	प्रेम गुरुङ्ग	हे.अ.	मनकामना आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र
४९.	विष्णु माया थापा मगर	अ.न.मी.	मनकामना आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र
५०.	ओम कुमारी थापा	अ.न.मी.	मनकामना आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र
५१.	रोशनी थापा	कार्यालय सहयोगी	मनकामना आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र
५२.	शिला श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	मनकामना स्वास्थ्य चौकी
५३.	सुमित्रा दराई	अ.न.मी.	ताक्लुंग स्वास्थ्य चौकी
५४.	पार्वती वि.क	अ.न.मी.	ताक्लुंग स्वास्थ्य चौकी
५५.	सपना रिमाल	कार्यालय सहयोगी	ताक्लुङ स्वास्थ्य चौकी
५६.	कृष्ण माया आले	अ.हे.व.	ताक्लुङ आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र
५७.	लक्ष्मी गोतामे भट्ट	अ.हे. व	ताक्लुङ आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र
५८.	एलिना श्रेष्ठ	अ.न.मी.	ताक्लुङ आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र
५९.	सविना थापा	कार्यालय सहयोगी	ताक्लुङ आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र
६०.	यानु माया गुरुङ्ग	ल्याब टेक्निसियन	घैरुङ्ग स्वास्थ्य चौकी
६१.	सुकु परियार	अ.न.मी.	घैरुङ्ग स्वास्थ्य चौकी
६२.	निरु गुरुङ्ग	कार्यालय सहयोगी	घैरुङ्ग स्वास्थ्य चौकी
६३.	सुनिता श्रेष्ठ	ल्याब टेक्निसियन	बुंकोट स्वास्थ्य चौकी
६४.	सरस्वती मगर	अ.न.मी.	बुंकोट स्वास्थ्य चौकी
६५.	कुमारी थापा मगर	सहयोगी कर्मचारी	बुंकोट स्वास्थ्य चौकी
६६.	सुमन सुनार	अ.हे.व.	बुंकोट आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र
६७.	बिस्मिता श्रेष्ठ	अ.न.मी.	बुंकोट आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र
६८.	दिपा अंगाई	कार्यालय सहयोगी	बुंकोट आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र
६९.	मिसन थापा मगर	कार्यालय सहयोगी	मनकामना आयुर्वेद औषधालय
७०.	संगिता श्रेष्ठ	अ.हे.व.	नामजुङ स्वास्थ्य चौकी
७१.	सावित्री बस्नेत	कार्यालय सहयोगी	नामजुङ स्वास्थ्य चौकी

प्रस्ताव नं. ६: विषयगत समितिहरूको प्रतिवेदन सम्बन्धमा।

निर्णय नं. ६: प्रस्ताव नं. ६ माथि छलफल गर्दा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १४ बमोजिम गठित तपसिलका विषयगत समितिहरूले आ.व. २०८२/८३ मा सम्पादन गरेका कार्यहरूको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आजको बैठकमा पेश भई सो उपर छलफल गरी उक्त प्रतिवेदनहरू स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो। साथै आगामी दिनमा नियमन समितिको भूमिकालाई थप प्रभावकारी बनाउन सक्रियता बढाउन निर्देशन समेत दिइयो।

तपसिल:

क्र.सं.	विषयगत समितिको नाम	प्रतिवेदन पेश गर्ने पदाधिकारी
१	आर्थिक विकास समिति	श्री दिपक पाण्डे, संयोजक
२	सामाजिक विकास समिति	श्री कृष्ण बहादुर प्रजा, संयोजक

३	पूर्वाधार विकास समिति	श्री शरण श्रेष्ठ, संयोजक
४	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति	श्री प्रेम गुरुङ, संयोजक
५	संस्थागत विकास तथा सुशासन समिति	श्री यम बहादुर राना, संयोजक

प्रस्ताव नं. ७: विपद् प्रतिकार्य योजना, २०८३ स्वीकृत गर्ने सम्बन्धमा।

निर्णय नं. ७: प्रस्ताव नं. ७ माथि छलफल गर्दा वर्षायाम तथा अन्य सम्भावित प्राकृतिक विपद् (बाढी, पहिरो, महामारी आदि) बाट हुन सक्ने क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न, उद्धार तथा राहत कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन तयार पारिएको "शहिद लखन गाउँपालिकाको विपद् प्रतिकार्य योजना, २०८३" मा स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो।

प्रस्ताव नं. ८: आवधिक योजना तथा मध्यमकालीन खर्च संरचना (MTEF) स्वीकृत गर्ने सम्बन्धमा।

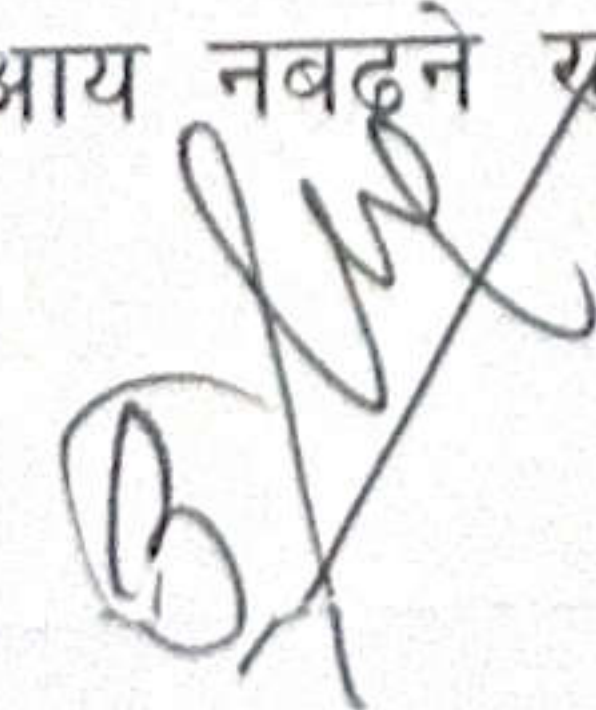
निर्णय नं. ८: प्रस्ताव नं. ८ माथि छलफल गर्दा शहिद लखन गाउँपालिकाको प्रथम आवधिक योजना (आ.व. २०७८/७९ - २०८२/८३) र मध्यमकालीन खर्च संरचना (आ.व. २०८०/८१ - २०८२/८३) को समयावधि समाप्त हुन लागेको सन्दर्भमा गाउँपालिकाको दीर्घकालीन विकास र योजनाबद्ध खर्च प्रणालीलाई निरन्तरता दिनका लागि नेपाल रिसर्च एण्ड पब्लिकेसन सेन्टर प्रा.लि., काठमाण्डौं को प्राविधिक सहकार्यमा तयार पारिएको "आवधिक योजना" र "मध्यमकालीन खर्च संरचना (MTEF)" को मस्यौदा प्रतिवेदन बैठकमा छलफल गरि उक्त दुवै महत्त्वपूर्ण दस्तावेजहरूलाई सर्वसम्मत रूपमा स्वीकृत गर्ने तथा आगामी गाउँ सभामा पेस गर्ने निर्णय गरियो।

प्रस्ताव नं. ९: बाल प्रोफाइल स्वीकृत सम्बन्धमा।

निर्णय नं. ९: प्रस्ताव नं. ९ माथि छलफल गर्दा शहिद लखन गाउँपालिकालाई बालमैत्री घोषणा गर्ने लक्ष्यलाई पूरा गर्नका लागि एकीकरण नेपाल, गोरखा को प्राविधिक सहयोगमा गाउँपालिका भित्रका बालबालिकाहरूको शिक्षा, स्वास्थ्य, पोषण, संरक्षण र बाल सहभागिताको यथार्थ अवस्था समेटेर तयार पारिएको "शहिद लखन गाउँपालिका बाल प्रोफाइल (Child Profile)" को प्रतिवेदन बैठकमा प्रस्तुत गरी विस्तृत छलफल गरी स्वीकृत गर्ने तथा यस प्रोफाइलमा समेटिएका सूचक र तथ्याङ्कहरूका आधारमा आगामी नीति, बाल केन्द्रित योजना तथा बजेट तर्जुमा गर्ने र तोकिएको समय सीमाभित्र घोषणाका बाँकी सम्पूर्ण प्रक्रियाहरू सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्नका लागि सम्बन्धित सबै शाखाहरूलाई जिम्मेवारी सहित निर्देशन दिइयो।

प्रस्ताव नं. १०: तलब वृद्धि सम्बन्धमा।

निर्णय नं. १०: प्रस्ताव नं. १० माथि छलफल गर्दा शहिद लखन गाउँपालिकामा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरूको हकमा सङ्घीय सरकारले वृद्धि गरे बमोजिमको तलबमान कायम हुने, आन्तरिक आयको स्रोतबाट पारिश्रमिक व्यहोर्ने गरी सेवा करारमा कार्यरत रहेका अन्य कर्मचारीहरूको हकमा आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का लागि साविकमा खाइपाइ आएको तलबमा १०% (दस प्रतिशत) वृद्धि गर्ने तथा ससर्त अनुदान तर्फबाट तलब भत्ता खाने कर्मचारीहरूको हकमा नेपाल सरकारले सोही शीर्षकमा निकास गरे बमोजिम नै हुने गरी निर्णय गरियो तर करार सेवामा कार्यरत स्वास्थ्य कर्मचारीहरूको हकमा सहायक स्तर चौथो तहका लागि आधारभूत तलबमान रु. ३२,९०२ र सहायक स्तर पाँचौं तहका लागि रु. ३४,७२० मात्र कायम गर्ने निर्णय गरियो। साथै गाउँपालिकाको आन्तरिक आय नबढ्ने र राजस्व बाँडफाँडको रकम समेत क्रमशः घट्दै जाँदा

तलब भत्ता लगायत चालू खर्चमा परेको अत्याधिक चापलाई न्यूनीकरण गर्न वित्तीय हस्तान्तरणको सिद्धान्त तथा सीमा अनुसार खर्च प्रणालीलाई अद्यावधिक गर्दै पालिकाको कुल खर्चको आकार सुहाउँदो ढङ्गले प्रशासनिक संयन्त्रलाई थप व्यवस्थित, छरितो र समायोजित गर्ने निर्णय गरियो।

प्रस्ताव नं. ११: योजना तथा कार्यक्रम अल्या नगर्ने सम्बन्धमा।

निर्णय नं. ११: प्रस्ताव नं. ११ माथि छलफल गर्दा चालू आर्थिक वर्षमा कार्यान्वयन हुने गरी विनियोजन गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरू चालू आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा नै सम्पन्न गर्न आवश्यक सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने र चालू आर्थिक वर्षमा सम्पन्न हुन नसकेको अवस्थामा उक्त योजना तथा कार्यक्रमलाई आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/८४ मा अल्या नगर्ने निर्णय गरियो।

प्रस्ताव नं. १२: घैरुड स्वास्थ्य चौकीको Medical Equipment को ठेक्का सम्बन्धमा।

निर्णय नं. १२: प्रस्ताव नं. १२ माथि छलफल गर्दा शहिद लखन गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट मिति २०८३।०१।१० गतेको EGP/E-Bidding मार्फत तथा गोरखा पत्रमा प्रकाशित बोलपत्र आव्हानको सूचना अनुसार रीतपूर्वक दर्ता हुन आएका बोलपत्रहरू मध्ये तपसिल बमोजिमका बोलपत्र दाताहरूले पेश गरेको बोलपत्र न्युनतम मूल्याङ्कित सारभूत रूपमा प्रभावग्राही भई स्वीकृतीको लागि छनौट भएको निर्णय गरियो।

तपसिल:

ठेक्का नं.	ठेक्का विवरण	उपकरणको नाम	बोलपत्रदाताहरूको नाम र ठेगाना	कबोल रकम (मु.अ.कर बाहेक)
SLRM/GO/NCB/GO ODS /GHP/082/083/13(R E)	Equipment Management at Ghairung Health Post	ECG Machine (12 lead)	Shreenath Medicine Distributors, Bharatpur-11, Chitwan	३८००००.००
		Ultrasound Machine with different colour dropler	Shreenath Medicine Distributors, Bharatpur-11, Chitwan	२१५००००.००
		Autoclave for waste	Global Medico Pvt Ltd, Nayabaneshor, Kathmandu	७३५०००.००

प्रस्ताव नं. १३: गाउँ शिक्षा योजना सम्बन्धमा।

निर्णय नं. १३: प्रस्ताव नं. १३ माथि छलफल गर्दा abaशहिद लखन गाउँपालिकाभित्रको शिक्षा प्रणालीलाई थप समावेशी, गुणस्तरीय, पहुँचयोग्य र दिगो बनाउने उद्देश्यले निर्माण गरिएको दश वर्षे "गाउँ शिक्षा योजना (आ.व. २०८३/८४ देखि २०९३/९४ सम्म)" को मस्यौदा उपर गाउँ शिक्षा योजना लेखन समितिबाट प्राप्त सिफारिस र यसको आवश्यकतालाई गम्भीरतापूर्वक लिँदै, उक्त योजनालाई गाउँपालिकाको दीर्घकालीन शैक्षिक रणनीतिक दस्तावेजको रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याउनका लागि आवश्यक प्रक्रिया पुन्याई स्वीकृतिका लागि गाउँ सभा समक्ष सिफारिस गर्ने निर्णय गरियो।

प्रस्ताव नं. १४: बजेट व्यवस्थापन सम्बन्धमा।

निर्णय नं. १४: प्रस्ताव नं. १४ माथि छलफल गर्दा विभिन्न कार्यालय तथा व्यक्तिहरूबाट पेस हुन आएका विपद्जन्य क्षति न्यूनीकरण तथा मर्मत सम्भारसम्बन्धी अत्यावश्यक मागहरूलाई मध्यनजर

गर्दै, गाउँपालिकाको चालू आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेटबाट स्रोत व्यवस्थापन गरी तपसिल उल्लेखित योजनाहरूमा बजेट व्यवस्थापन गर्ने निर्णय गरियो।

तपसिल:

क्र.सं.	योजनाको नाम	स्थान	कुल लागत (रु.)	बजेट शीर्षक	कैफियत (निवेदन विवरण)
१	बुंकोट स्वास्थ्य चौकी बैठक हल स्तरोन्नती तथा मर्मत	वडा नं. ७	७०,९९५	विपद् पछिको पुर्नः स्थापना / पुर्नः पुनः लाभ/ निर्माण	मिति २०८२।१२।०९ को निवेदन (चलानी नं. ११६) अनुसार आगलागीबाट क्षतिग्रस्त हलको मर्मत गर्न
२	सिम्ले फाँट सिँचाई कुलो मर्मत	वडा नं. ६			मिति २०८३।०३।२० को रमेश कुमार श्रेष्ठको निवेदन अनुसार वि.सं. २०८१ को वर्षाले क्षतिग्रस्त कुलो मर्मत गरी सिँचाई सुविधा उपलब्ध गराउन।

प्रस्ताव नं. १५: थप तल भत्ता सम्बन्धमा।

निर्णय नं. १५: प्रस्ताव नं. १५ माथि छलफल गर्दा यस गाउँपालिकामा कार्यरत विद्यालय कर्मचारी बालविकास सहजकर्ता तथा सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको सहजकर्ताहरूको मासिक तलब भत्तामा संघीय सरकारबाट सशर्त अनुदानबाट प्राप्त बाहेक आर्थिक वर्ष २०८३।८४ को लागि तपसिल बमोजिम तलब भत्ता थप गर्न गाउँ सभा समक्ष सिफारिस गर्ने निर्णय गरियो।

क्र.सं.	पद	साबिकमा थप तलब भत्ता	आ.व २०८३।८४ मा प्रति महिना थप गरिने तल भत्ता चाडपर्व खर्च समेत	कैफियत
१	विद्यालय सहायक	५०००	६०००	
२	बालविकास सहजकर्ता	६०००	७५००	
३	विद्यालय सहयोगी आ.वि. (१-८) तथा मावि सञ्चालित	७३००	८५००	१ जना मात्र सहयोगी भएको विद्यालय
४	विद्यालय सहयोगी आ.वि. (१-८) तथा मावि सञ्चालित	७३००/५३००	७५००	१ भन्दा बढी सहयोगी भएको विद्यालय
५	विद्यालय सहयोगी आ.वि. (कक्षा ५ सञ्चालित)	५३००	६०००	

प्रस्ताव नं. १६: स्थानीय पाठ्यक्रम सिफारिस तथा परामर्श सेवा भुक्तानी सम्बन्धमा।

निर्णय नं. १६: प्रस्ताव नं. १६ माथि छलफल गर्दा शहिद लखन गाउँपालिकाको स्थानीय पाठ्यक्रम 'हाम्रो शहिद लखन' मा आधारित रही साभ नेपाल को प्राविधिक सहजीकरणमा तयार गरिएको पाठ्यपुस्तकलाई गाउँपालिका स्तरीय पाठ्यपुस्तक सम्पादन समितिबाट सम्पादन तथा गाउँ शिक्षा समितिबाट आवश्यक सिफारिस भई आएको हुँदा, शैक्षिक सत्र २०८३ मा विद्यालयहरूमा परीक्षणका लागि उक्त पुस्तकको PDF प्रति उपलब्ध गराउने र शैक्षिक सत्र २०८४ अगावै आवश्यक संशोधन तथा परिमार्जनसहित मुद्रण गरी लागू गर्ने गरी उक्त पाठ्यपुस्तकलाई स्वीकृतिका लागि गाउँ सभा समक्ष सिफारिस गर्ने, साथै सो कार्यका लागि परामर्शदाता संस्था साभ नेपालसँग भएको सम्झौता बमोजिम बाँकी रहेको सम्झौता रकम नियमानुसार भुक्तानी दिने सर्वसम्मत निर्णय गरियो।

प्रस्ताव नं. १७: योजना तथा कार्यक्रम अनुगमन प्रतिवेदन सम्बन्धमा।

निर्णय नं. १७: प्रस्ताव नं. १७ माथि छलफल गर्दा चालू आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ का लागि स्वीकृत भएका तपसिलका योजना तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन अवस्थाबारे अनुगमन समितिका संयोजक तथा गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री इन्दिरा तिवारीज्यूले बैठकमा पेश गर्नु भयो। आगामी दिनहरूमा योजना कार्यान्वयन, अनुगमन, निरीक्षण तथा मूल्यांकनलाई थप प्रभावकारी बनाउने निर्णय गरियो। साथै अनुगमन सम्पन्न भई पेश भएका तपसिलका योजनाहरूको भुक्तानी गर्न र यसअघि भुक्तानी भइसकेका योजनाहरू अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो।

तपसिल:

क्र.सं.	योजनाको नाम	वडा नं.	निर्माण प्रकृया	लागत रु.	अनुगमन मिति	अनुमानित कार्य प्रगति (%)	भुक्तानी अवस्था	अन्तिम समय अवधि	कामदार संख्या (जना)	पालिका/ वडागत	सुधार गर्नु पर्ने पक्ष
१.	शहिद स्मृति मा.वि र चण्डिका आ वि भवन निर्माण	७	ढेक्का	२७.३२ लाख	२०८३/२/११	१००	भुक्तानी भएको	२०८३ अपाढ	०	पालिका	* विद्यालय कक्षा कोठा सरसफाइमा ध्यान दिनुपर्ने *नियमित मर्मतसम्भार गर्नु पर्ने
२.	माथिल्ला गाउँ लिपिटङ्ग खा.पा.यो.	५	उ.स.	११ लाख	२०८३/२/१९	१००	१ हसामा उपभोक्ता समित भुक्तानीको लागि गापा आउने	२०८३ अपाढ	०	वडागत	* उ.समितिको नियमित बैठक बस्ने *एक जना खा.पा. हेरालु राख्ने *प्रति घारा खा.पा.शुल्क उठाउनु पर्ने *तल्लो ट्याकी सरक्षण गर्नु पर्ने

३.	लुदिखोला तिन माने जुम्ली चौतारो सडक निर्माण	३	ठेक्का	१ करोड	२०८३/२/१९	७०	बाँकी	२०८३ अषाढ	१९ जना सहित मसला बनाउने मसिन	साझेदारी /पालिका	* ढलान मोटरबाटो र कल्बट नमिलेकोले सडक दुर्घटना हुने सम्भावना बढेकोले सो ठाउलाइ सडक ढलान कभर लगाउने
४	देउरालीछाप पादी लिफ्टिङ्ग खा.पा.योजना	५	उ.स.	४५.१० लाख	२०८३/२/११	८०	साझेदारीमा भएको हुँदा हाम्रो कामको भुक्तानी दिन मिल्ने	२०८३ अषाढ	०	साझेदारी /पालिका	* पानी वगने नालालाई व्यवस्थापन गर्नु पर्ने * बाँकी कामलाई निउसले बइन टु बटरसंग समन्वय गरि द्रतगतिमा अगाडी बढाउनु पर्ने
५	देउराली छाप ढल निर्माण योजना	५	उ.स.	७ लाख	२०८३/२/११	८०		२०८३ अषाढ	१३	वडागत	निरन्तर काम अगाडी बढाउनु हुन अनुरोध
६	गंगाधर्म आ वि ट्रट भवन निर्माण	३	ठेक्का	१४ लाख	२०८३/२/११	१००	भुक्तानी	२०८३ अषाढ	०	पालिका	नवनिर्मित भवनमा बालबालिका उक्लने भन्याङ्गमा स्रोत रकम अनिवार्य जुटाई रेलिङ्गवार लगाउनु पर्ने
७	घैरुङ्ग तिनमाने ताक्लुङ्ग सडक	५	ठेक्का	३.३४ करोड	२०८३/२/०९	४०	दोस्रो रनिङ्ग विल भुक्तानी	०८४ पौष	२४	पालिका	यस आवमा स्टकचरको काम सम्पन्न गर्ने

3/10/21

प्रस्ताव नं. १८: गणकहरूको सम्झौता म्याद थप तथा कार्यक्षेत्र जिम्मेवारी सम्बन्धमा।

निर्णय नं. १८: प्रस्ताव नं. १८ माथि छलफल गर्दा यस गाउँपालिका अन्तर्गत सञ्चालित "गरिव घरपरिवार पहिचान तथा परिचयपत्र वितरण कार्यक्रम" का लागि मिति २०८३।०१।०३ गतेदेखि २ महिनाभित्र कार्य सम्पन्न गरी बुझाउने सर्तमा ९ जना गणकहरूसँग सम्झौता गरिएको थियो। तोकिएको समयभित्र कार्य सम्पन्न हुन नसक्ने देखिएको र वडा नं. ७ को कार्यक्षेत्रमा प्रगति कम भएकोले, वडा नं. १ मा कार्य सम्पन्न गरेका गणकलाई वडा नं. ७ को बाँकी घरधुरी विवरण सङ्कलन गर्ने गरी थप जिम्मेवारी प्रदान गर्ने तथा सम्पूर्ण ९ जना गणकहरूको सम्झौता म्याद मिति २०८३/०३/२१ गतेसम्म थप गरी कार्य सम्पन्न गराउने निर्णय गरियो।

प्रस्ताव नं. १९: आर्थिक सहयोग सम्बन्धमा।

निर्णय नं. १९: प्रस्ताव नं. १९ माथि छलफल गर्दा शहिद लखन गाउँपालिकाको कार्यालयमा आर्थिक सहायता/सहयोगका लागि निवेदन तथा सिफारिस पेस गर्ने सङ्घ-संस्थाहरू तथा व्यक्तिहरूको माग, आवश्यकताको गम्भीरता र पालिकाको बजेट क्षमतालाई मध्यनजर गर्दै देहाय बमोजिमको तपसिल अनुसार स्वीकृत शीर्षक र स्रोतबाट वेहोर्ने गरी आर्थिक सहायता रकम उपलब्ध गराउने निर्णय गरियो।

तपसिल:

क्र.सं.	निवेदन मिति	नाम/संस्था	ठेगाना	रकम (रु.)	खर्च गर्ने स्रोत/शीर्षक	कैफियत
१	२०८३/०२/२५	रेशम गुरुङ	वडा नं. ७, बुकोट	१५,०००	विपद् पछिको पुर्नः स्थापना / पुर्नः लाभ/ पुनः निर्माण	श्रीमती सम्पदा गुरुङको दुर्घटनामा मृत्यु भई उपचार र अन्य खर्चमा सहायता सम्बन्धमा
२	२०८३/०२/२८	जुटे परियार	वडा नं. ६, घैरुङ	१०,०००	संघ संस्था तथा व्यक्तिगत सहयोग अनुदान/ स्वास्थ्य विमा अनुदान	डिलमाया परियार मुटु सम्बन्धी रोगको गङ्गालाल अस्पतालमा शल्यक्रिया भई औषधी उपचार सहायता सम्बन्धमा
३	२०८३/०२/२७	बुद्धि बहादुर साकी	वडा नं. ६, घैरुङ	१०,०००	विपद् पछिको पुर्नः स्थापना / पुर्नः लाभ/ पुनः निर्माण	छोरा राजु बस्याल मृत्यु भई परिवारको आर्थिक अवस्था कमजोर भएकाले काजक्रिया सहायता सम्बन्धमा
४	२०८३/०१/२४	लोक माया थापा	वडा नं. ६, घैरुङ	१०,०००	संघ संस्था तथा व्यक्तिगत सहयोग अनुदान/ स्वास्थ्य विमा अनुदान	छोरा दुर्गा बहादुर थापाको दुवै मृगौला फेल भई वीर अस्पतालमा उपचार गराइरहेकाले स्वास्थ्य उपचार सहायता सम्बन्धमा
५	२०८३/१२/०१	श्री माता चन्द्रमुखी महिला विकास बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	वडा नं. ३, मनकामना	१०,०००	संघ संस्था तथा व्यक्तिगत सहयोग अनुदान/ स्वास्थ्य विमा अनुदान	संस्थाद्वारा सञ्चालित तीज कार्यक्रमको खर्च भुक्तानी सहायता सम्बन्धमा
६	२०८२/०९/०७	वर्चुला महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	वडा नं. ९, गोरखा	१०,०००	संघ संस्था तथा व्यक्तिगत सहयोग अनुदान/ स्वास्थ्य विमा अनुदान	संस्थाद्वारा वडा नं. ९ मा आयोजना गरिएको तीज विशेष कार्यक्रमको खर्च भुक्तानी सहायता सम्बन्धमा
८	२०८३/०२/२०	नेपाल मगर सांस्कृतिक संघ, केन्द्रीय कार्यसमिति	ललितपुर	१५,०००	संघ संस्था तथा व्यक्तिगत सहयोग अनुदान/ स्वास्थ्य विमा अनुदान	दोस्रो राष्ट्रिय मौलिक कौराहा सम्मेलन-२०८३ को स्वीकृत सहयोग रकम भुक्तानी
९	२०८२/०४/१३	JCI Gorkha	गोरखा	१५,०००	संघ संस्था तथा व्यक्तिगत सहयोग अनुदान/ स्वास्थ्य विमा अनुदान	२०८२।०५।०१ देखि ७ गतेसम्म सञ्चालित कार्यक्रम सहयोग रकम भुक्तानी

3/10/21

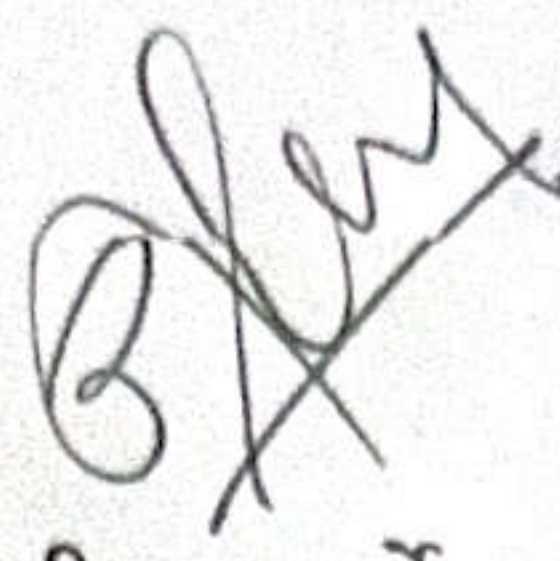
प्रस्ताव नं. २०: नीति तथा कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने सम्बन्धमा।

निर्णय नं. २०: प्रस्ताव नं २० माथि छलफल गर्दा आगामी आर्थिक २०८३/८४ का लागि गाउँपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक तथा पूर्वाधार विकासका प्राथमिकताहरू समेटिएको "वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम" कार्यपालिका सदस्यहरूबाट प्राप्त सुझावहरूलाई समावेश गरी तपसिल बमोजिमको कायम गरि आगामी गाउँ सभामा स्वीकृतिका लागि पेस गर्ने निर्णय गरियो।

तपसिल:

कृषि नीति

१. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कृषि उत्पादन वृद्धि गर्न गुणस्तरीय बीउबिजन, मलखाद, आधुनिक कृषि औजार तथा उपकरण उपलब्ध गराई हाटबजारमार्फत उत्पादित वस्तुको बजारीकरणको व्यवस्था गरिनेछ,
२. बढागत भौगोलिक विशेषताका आधारमा विशेष बाली उत्पादन योजना संचालन गरिनेछ,
३. रैथाने बालीको संरक्षण गर्दै उन्नत जातका बालीहरूको व्यावसायीकरणमा जोड दिइनेछ,
४. प्राङ्गारिक मल उत्पादन तथा प्राङ्गारिक कृषि उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरिनेछ,
५. कृषि पेशालाई आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण गर्दै उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गरिनेछ,
६. विपन्न वर्ग, महिला, वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्ति तथा कृषि व्यवसायमा संलग्न हुन इच्छुक कृषकहरूलाई व्यावसायिक सीप विकास तालिम प्रदान गरिनेछ,
७. सिमान्तकृत समुदायलाई व्यावसायिक कृषिमा आवद्ध गरिने नीति अवलम्बन गरिनेछ,
८. मौरीपालन प्रवर्द्धन तथा तेलहन बाली उत्पादन सम्बन्धी विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
९. साना सिंचाइ आयोजना सञ्चालन गरी कृषि उत्पादनमा टेवा पुऱ्याइनेछ,
१०. उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गरी सहकारी तथा कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ,
११. आकस्मिक कृषि सेवा टेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
१२. कृषि उत्पादनको सहज बजारीकरणका लागि कृषि एम्बुलेन्स सेवालाई थप व्यवस्थित बनाइनेछ,
१३. कृषि सहकारी, कृषक समूह तथा कृषि फर्मलाई विशेष प्राथमिकताका साथ कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
१४. किसान सूचीकरण कार्यक्रम संघीय सरकारसँगको समन्वयमा सम्पन्न गरिनेछ,
१५. व्यावसायिक फूलखेती तथा फलफूल प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
१६. कृषि प्राविधिकहरूको क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
१७. कृषि क्षेत्रमा साझेदारी गर्न इच्छुक सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गरिनेछ,
१८. विद्यालय स्तरमा विषादीको असर, फोहोर व्यवस्थापन, पोषण तथा रैथाने बाली संरक्षणसम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
१९. सुन्तलाजात फलफूल, कफी, अलैंची खेतीलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ,
२०. बाली बीमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ,
२१. नवीन कृषि प्रविधि तथा नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रम साझेदारीमा सञ्चालन गरिनेछ,
२२. रासायनिक मलको उचित प्रयोग सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
२३. उत्कृष्ट कृषक सम्मान कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
२४. कृषि मेला तथा प्रदर्शनी कार्यक्रम सञ्चालन गरी सिकाइ आदानप्रदानलाई प्रोत्साहन गरिनेछ,
२५. कृषि सम्बन्धी प्राविधिक विषयको प्रचारप्रसार गरिनेछ,
२६. लोपोन्मुख तथा सिमान्तकृत समुदायका लागि विशेष कृषि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग समन्वय गरिनेछ,
२७. गोठमल सुधार तथा दिगो खेती प्रणाली विकासमा जोड दिइनेछ,
२८. खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा सुधार गर्न विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
२९. व्यावसायिक कृषकसँग जनप्रतिनिधिको नियमित अन्तरक्रिया तथा भेटघाट कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
३०. विभिन्न बढामा मकैको उन्नत बीउ उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
३१. सुन्तलाजात फलफूलको संरक्षण तथा विकासका लागि प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनासँग समन्वय गरिनेछ,
३२. "एक बडा—एक तरकारी नर्सरी" कार्यक्रम सञ्चालन गरी सहूलियत दरमा बेर्ना उपलब्ध गराइनेछ,
३३. प्रत्येक बडामा कृषकको खेतबारीमा पुगि स्थलगत तालिम संचालन गरिनेछ,
३४. गाउँपालिकाको माटो ल्याबबाट दिइदै आएको सेवालाई निरन्तरता दिइनेछ,

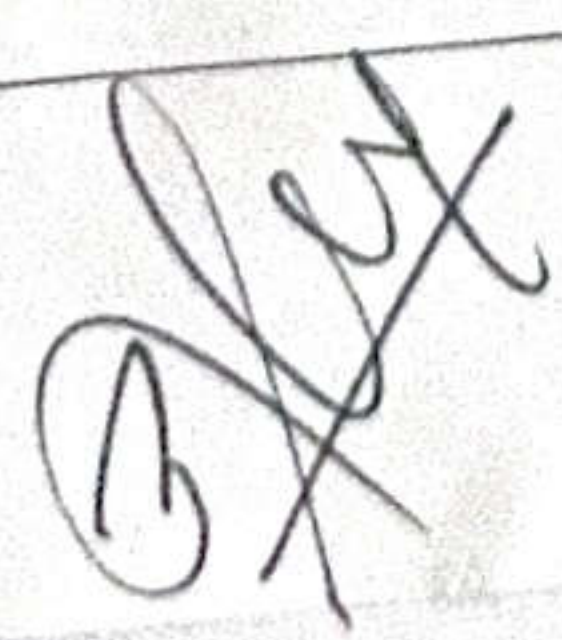
प्रस्ताव नं. २०: नीति तथा कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने सम्बन्धमा।

निर्णय नं. २०: प्रस्ताव नं २० माथि छलफल गर्दा आगामी आर्थिक २०८३/८४ का लागि गाउँपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक तथा पूर्वाधार विकासका प्राथमिकताहरू समेटिएको "वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम" कार्यपालिका सदस्यहरूबाट प्राप्त सुझावहरूलाई समावेश गरी तपसिल बमोजिमको कायम गरि आगामी गाउँ सभामा स्वीकृतिका लागि पेस गर्ने निर्णय गरियो।

तपसिल:

कृषि नीति

१. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कृषि उत्पादन वृद्धि गर्न गुणस्तरीय बीउबिजन, मलखाद, आधुनिक कृषि औजार तथा उपकरण उपलब्ध गराई हाटबजारमार्फत उत्पादित वस्तुको बजारीकरणको व्यवस्था गरिनेछ,
२. बढागत भौगोलिक विशेषताका आधारमा विशेष बाली उत्पादन योजना संचालन गरिनेछ,
३. रैथाने बालीको संरक्षण गर्दै उन्नत जातका बालीहरूको व्यावसायीकरणमा जोड दिइनेछ,
४. प्राङ्गारिक मल उत्पादन तथा प्राङ्गारिक कृषि उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरिनेछ,
५. कृषि पेशालाई आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण गर्दै उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गरिनेछ,
६. विपन्न वर्ग, महिला, वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्ति तथा कृषि व्यवसायमा संलग्न हुन इच्छुक कृषकहरूलाई व्यावसायिक सीप विकास तालिम प्रदान गरिनेछ,
७. सिमान्तकृत समुदायलाई व्यावसायिक कृषिमा आबद्ध गरिने नीति अवलम्बन गरिनेछ,
८. मौरीपालन प्रवर्द्धन तथा तेलहन बाली उत्पादन सम्बन्धी विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
९. साना सिंचाइ आयोजना सञ्चालन गरी कृषि उत्पादनमा टेवा पुऱ्याइनेछ,
१०. उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गरी सहकारी तथा कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ,
११. आकस्मिक कृषि सेवा टेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
१२. कृषि उत्पादनको सहज बजारीकरणका लागि कृषि एम्बुलेन्स सेवालाई थप व्यवस्थित बनाइनेछ,
१३. कृषि सहकारी, कृषक समूह तथा कृषि फर्मलाई विशेष प्राथमिकताका साथ कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
१४. किसान सूचीकरण कार्यक्रम संघीय सरकारसँगको समन्वयमा सम्पन्न गरिनेछ,
१५. व्यावसायिक फूलखेती तथा फलफूल प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
१६. कृषि प्राविधिकहरूको क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
१७. कृषि क्षेत्रमा साझेदारी गर्न इच्छुक सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गरिनेछ,
१८. विद्यालय स्तरमा विषादीको असर, फोहोर व्यवस्थापन, पोषण तथा रैथाने बाली संरक्षणसम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
१९. सुन्तलाजात फलफूल, कफी, अलैंची खेतीलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ,
२०. बाली बीमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ,
२१. नवीन कृषि प्रविधि तथा नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रम साझेदारीमा सञ्चालन गरिनेछ,
२२. रासायनिक मलको उचित प्रयोग सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
२३. उत्कृष्ट कृषक सम्मान कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
२४. कृषि मेला तथा प्रदर्शनी कार्यक्रम सञ्चालन गरी सिकाइ आदानप्रदानलाई प्रोत्साहन गरिनेछ,
२५. कृषि सम्बन्धी प्राविधिक विषयको प्रचारप्रसार गरिनेछ,
२६. लोपोन्मुख तथा सिमान्तकृत समुदायका लागि विशेष कृषि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग समन्वय गरिनेछ,
२७. गोठमल सुधार तथा दिगो खेती प्रणाली विकासमा जोड दिइनेछ,
२८. खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा सुधार गर्न विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
२९. व्यावसायिक कृषकसँग जनप्रतिनिधिको नियमित अन्तरक्रिया तथा भेटघाट कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
३०. विभिन्न बडामा मकैको उन्नत बीउ उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
३१. सुन्तलाजात फलफूलको संरक्षण तथा विकासका लागि प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनासँग समन्वय गरिनेछ,
३२. "एक बडा—एक तरकारी नर्सरी" कार्यक्रम सञ्चालन गरी सहुलियत दरमा बेर्ना उपलब्ध गराइनेछ,
३३. प्रत्येक बडामा कृषकको खेतबारीमा पुगि स्थलगत तालिम संचालन गरिनेछ,
३४. गाउँपालिकाको माटो ल्याबबाट दिइदै आएको सेवालाई निरन्तरता दिइनेछ,

पशुपन्छी विकास नीति

१. पशुपन्छीजन्य वस्तुको उत्पादन वृद्धि तथा व्यवसायीकरणमा जोड दिइनेछ,
२. पशुजन्य उत्पादनको बजारीकरण कृषि संकलन केन्द्र तथा हाटबजारमार्फत गरिनेछ,
३. पशुपन्छी रोग नियन्त्रण, खोप सेवा, औषधि वितरण तथा पशु स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ,
४. कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रममार्फत पशु नस्ल सुधार र उत्पादकत्व वृद्धि गरिनेछ,
५. प्रत्येक वडालाई भौगोलिक उपयुक्तताका आधारमा पशुपन्छी पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ,
६. माछापालन प्रवर्द्धन कार्यक्रमलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ,
७. भुस्याहा कुकुर नियन्त्रण तथा रेबिज रोकथामका लागि बन्ध्याकरण शिविर सञ्चालन गरिनेछ,
८. विद्यालयस्तरमा रेबिज, One Health Concept तथा Antimicrobial Resistance सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
९. कृषक तथा पशु प्राविधिकहरूको क्षमता विकासका लागि तालिम, गोष्ठी तथा अध्ययन भ्रमण सञ्चालन गरिनेछ,
१०. दुग्ध उत्पादन तथा संकलन केन्द्र सुदृढीकरणका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
११. पशुपालन क्षेत्रमा साझेदारी गर्न इच्छुक सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गरिनेछ,
१२. घाँसबाली पकेट क्षेत्र तथा घाँस स्रोत केन्द्र स्थापना गरिनेछ,
१३. पशु बीमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाइनेछ,
१४. उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ,

सहकारी नीति

१. गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका सम्पूर्ण सहकारीहरूलाई व्यवस्थित गर्न क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनुका साथै निष्कृत्य रहेका सहकारीलाई सञ्चालनको लागि पहल गरिनेछ,
२. उत्कृष्ट सहकारीलाई सम्मान तथा निष्कृत्य सहकारीलाई जरिवानाको अवधारणा लिईनेछ,
३. सहकारी मूल्य, मान्यता र सिद्धान्त अनुरूप सहकारी संस्थाहरूको स्थापना, विकास र सञ्चालनका लागि प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ,
४. दलित, सिमान्तकृत, अल्पसंख्यक तथा सर्वसाधारण गाउँपालिकाबासी नागरिक माझ सहकारीको पहुँच विस्तारमा सहकारी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
५. कृषि, बहुउद्देश्यीय र बचत तथा ऋण सहकारी संस्था दर्तालाई व्यवस्थित र उद्देश्यमुखी बनाईने नीति लिईनेछ,
६. शिक्षक, कर्मचारी लगायतका पेशामा आबद्ध व्यक्तिहरूलाई आफ्नो पेशासँग सम्बन्धित सहकारी बाहेकको सहकारीमा सदस्य रहन नदिने व्यवस्थालाई पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ,
७. सहकारी दर्ता र नियमन कार्यलाई व्यवस्थित बनाउन प्रविधिमैत्री सहकारी अवधारणाको आधारमा दक्ष जनशक्ति तथा प्रविधिको व्यवस्थापनमा लगानी गरिनेछ,
८. श्रमिक तथा पेशाकर्मिहरूको हक अधिकार संरक्षण तथा व्यवसायिकता विकासको लागि श्रमिक सहकारी संस्था स्थापना गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ,
९. महिलाको भूमिकालाई नेतृत्वमा विकास गर्न एक वडा एक महिला सहकारी स्थापना गरी महिला सशक्तिकरण गर्ने नीति लिईनेछ,
१०. सहकारीलाई मर्ज गर्ने नीतिलाई प्रोत्साहन गरिनेछ,
११. कृषि सहकारी संस्थालाई कृषि उत्पादनसँग जोड्ने नीति लिइनेछ,

ऐतिहासिक र साँस्कृतिक क्षेत्रहरूको विकास तथा पर्यटन विकास सम्बन्धी नीति

१. देशमा भएका प्रजातान्त्रिक आन्दोलन, दश बर्षे जनयुद्ध र १९ दिने शान्तिपूर्ण आन्दोलनमा यस गाउँपालिका भित्र शहादत प्राप्त शहिद, बेपत्ता तथा घाईते व्यक्तिहरूको सम्मान स्वरूप एक प्रतिष्ठान स्थापना गरिने नीति तय गरिनेछ,
२. लखन किल्लामा प्रथम जनविद्रोहका सबै शहिद तथा योद्धाहरूको संग्रहालय र स्मारक बनाई जनस्तरमा उनीहरूको योगदानबारे परिचित गराउने नीति लिईनेछ,
३. वडा नं. ६ मा निर्माणाधिन शहिद तथा बेपत्ता स्मृति पार्कको विकास गरी देश र जनहितको निम्ति बलिदानी दिने शहिदहरूको सम्मान गर्ने नीति लिईनेछ,
४. पर्यटन पूर्वाधार विकासमा स्थानीय सरकार, स्थानीय समुदाय तथा निजी क्षेत्रको नेतृत्वदायी भूमिका र सहभागितालाई प्रोत्साहित गरिनेछ,
५. विभिन्न संघ संस्था मार्फत यस गाउँपालिकाको पर्यटकीय, धार्मिक लगायत अन्य महत्वपूर्ण क्षेत्रहरूको पहिचान र प्रवर्द्धन गर्नका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ,
६. गाउँपालिका भित्रका संभावित पर्यटन क्षेत्रलाई वातावरणमैत्री बनाईने लगिनेछ,
७. पर्यटन क्षेत्रलाई विस्तार र विकास गर्न सामूहिक र निजी होमस्टेलाई प्रोत्साहन गरिनेछ,

८. गाउँपालिका भित्रका पर्यटकीय संभावना भएका ऐतिहासिक तथा पूरातात्विक, सांस्कृतिक स्थानहरूको पहिचान र विकासमा जोड दिईनेछ,
९. पूरातात्विक महत्व बोकेको प्रथम शहिद लखन थापा मगरको किल्ला, प्रसिद्ध धार्मिक तथा सांस्कृतिक तीर्थस्थलहरू मनकामना माईको मन्दिर, त्रिवेणी मन्दिर, बक्रेछरी मन्दिर, सिद्ध लखन गुफा, हिमालयमाई मन्दिर अलाइदी माईको मन्दिर, भीमविरेन्द्र महादेव, जलकन्या माईको मन्दिर, शहिद लखन गुफा, कोटकाली, थानीथान, बालेश्वरी मन्दिर, सन्तानेश्वर महादेवको मन्दिर, मकैपुर बौद्ध गुम्बाको गुरुयोजना अनुरूप योजना सञ्चालन गर्न विशेष पहल गरिनेछ, साथै उक्त पूरातात्विक धार्मिक तथा सांस्कृतिक तीर्थस्थलहरूमा पुग्ने सडक स्तरोन्नतिका लागि पहल गरिनेछ,
१०. यस गाउँपालिकाको वडा नं. ७ काहुले बुंकोटको शहिद लखन थापा किल्ला परिसरमा नेपालका प्रथम शहिद लखन थापा मगरले शहादत प्राप्त गरेको दिन फागुन २ लाई प्रथम शहिद लखन थापा स्मृति दिवस कार्यक्रम औपचारिक रुपमा मनाईदै आएकोमा उक्त कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ,
११. हरेक वर्ष गुठी पञ्चमीको दिन वडा नं. २ र ३ मनकामनामा धार्मिक, सांस्कृतिक रुपमा मनाउँदै आएको गुठी पञ्चमी कार्यक्रमलाई आयोजना गर्न सहयोग गर्ने नीति लिइनेछ, साथै माघे संक्रान्तिमा चैरुडमा लाग्ने माघे संक्रान्ति मेला, हरिवोधनी एकादशीमा भिमविरेन्द्र महादेवमा लाग्ने हरिवोधनी एकादशी मेला आयोजना गर्न सहयोग गर्ने नीति लिइनेछ,
१२. प्रथम शहिद लखन थापा मगरलाई राष्ट्रिय विभूति घोषणा गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ, साथै उनीसँगै देश र जनताको लागि बलिदानि दिने महान् सपूतहरू जयसिंह चुमी राना मगर, विराज थापा मगर, जीतमान गुरुङ, अजपसिंह थापा मगर र जुठ्या थापा मगरलाई शहिद घोषणा गर्न र प्रथम जनविद्रोहको रुपमा कुराल राना मगर, कानु (कालु) लम्साल, सुकदेव गुरुङ, सुपति गुरुङ र सन्त ज्ञान दिल दासलाई सम्मानको लागि आवश्यक व्यवस्था र पहल गर्ने नीति लिइनेछ,
१३. राष्ट्रको तथा यस गाउँपालिकाको धरोहर मनकामना मन्दिरलाई विश्व सम्पदा सूचिमा सूचिकृत गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ,
१४. ऐतिहासिक व्यक्तिहरूको जीवनीबारे खोज, अनुसन्धान तथा जानकारी सहितको पहिचानका लागि आवश्यक नीति लिइनेछ,
१५. स्थानीय जातजातिहरूको भेषभूषा संस्कृतिको संरक्षण गर्न चेपाङ लगायत अन्य संग्रहालयहरूको स्तरोन्नति तथा निर्माण गरिनेछ,
१६. मनकामना, बक्रेछरी, तोरेनगढी, तिनमाने, चुलेभिर, लखन थापा स्मारक हुँदै गोरखा कालिका सम्मको पदमार्ग विकास गर्ने नीति लिइनेछ,
१७. शहिदलखन गाउँपालिकाको पर्यटकीय क्षेत्र चिनाउने उद्देश्यले दुरिष्ठ गाइड (पथ प्रदर्शक) तालिमको व्यवस्थापन गरिनेछ,
१८. धार्मिक पर्यटनलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक प्रचार प्रसार गरिनेछ,
१९. मुख्य स्थान, चोक र गाउँपालिका प्रवेशद्वारमा पर्यटकीय ऐतिहासिक क्षेत्रको परिचय झल्कने होर्डिङ बोर्ड राख्न पहल गरिनेछ,
२०. गाउँपालिका भित्र रहेका विभिन्न मठ मन्दिरको व्यवस्थापनको लागि कार्यविधि निर्माण गरिनेछ,
२१. गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने विभिन्न समुदायका भाषा, कला तथा संस्कृतिको संरक्षण र संवर्द्धनको लागि कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ,

घरेलु तथा साना उद्योग सम्बन्धी नीति

१. गाउँपालिका भित्रका युवाहरूलाई विभिन्न प्रकारका सीपमूलक तालिमहरू प्रदान गरी आत्मनिर्भर बन्न प्रोत्साहित गरिनेछ,
२. गाउँपालिकाले विभिन्न प्रकारका ड्राईभिड, हाउस वायरिड, प्लम्बर, सिलाई बुनाइ, पेन्टिङ, सिकर्मी, डकर्मी, जस्ता सीपमूलक तालिमहरूको सञ्चालन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ,
३. गुन्द्री, चकटी, मान्द्रो, डोको, थुम्से बुन्ने, हलो, कुटो, कोदालो तयारी गर्ने जस्ता रैथाने परम्परागत स्थानीय सीपको विकास र प्रवर्द्धनमा जोड दिईनेछ,
४. स्थानीय र परम्परागत रुपमा कार्य गर्दै आइरहेका आरन, सिलाई, बुनाइ तथा ढाका कपडा उत्पादन जस्ता कार्यलाई घरेलु उद्योगको रुपमा विस्तार गर्दै लगिनेछ,
५. गाउँपालिका भित्रका अति गरिब, गरिब, एकल महिला, दलित, जनजाति, पिछडिएका वर्गहरू, बैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू, कोभिडका कारण रोजगार गुमाएका व्यक्तिहरू बेरोजगार युवा तथा युवतीलाई विभिन्न प्रकारका उत्पादनमूलक सीपमूलक, तालिमहरू प्रदान गरी आत्मनिर्भर हुन प्रोत्साहित गरिनेछ,
६. दिइएका तालिमहरूबाट व्यवसाय सञ्चालन गरी स्वरोजगार भएका तथा अरुलाई समेत रोजगार दिएका उद्यमीहरूलाई थप प्रोत्साहन गर्न व्यक्तिगत तथा सामूहिक अनुदान प्रदान गरिनेछ,
७. उद्यमीहरूलाई व्यवसाय सञ्चालन गर्नको लागि सहूलियतपूर्ण ऋणको लागि बैंकहरूसँग सहकार्य गरिनेछ,
८. विभिन्न संघ संस्थाहरूको समन्वय र सहकार्यमा सीपमूलक तालिम प्रदान गरी रोजगारीको अवसर सिर्जना गराइनेछ,

आन्तरिक रोजगारी प्रवर्द्धन नीति

१. बैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका युवाहरूलाई स्वदेशमा नै व्यवसाय सञ्चालन गरी स्वरोजगार हुन तथा रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गरी व्यवसाय सञ्चालन तथा विस्तारका लागि प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ,
२. गाउँपालिका भित्रका बेरोजगार युवाहरूलाई निजी क्षेत्रसँगको साझेदारीमा रोजगारीमा आबद्ध गर्ने नीति लिइनेछ,

३. गाउँपालिकामा बोलपत्र मार्फत सञ्चालन हुने योजनाहरूमा आवश्यक अर्द्ध कामदारहरूलाई प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा सूचीकृत व्यक्तिहरूलाई प्राथमिकतामा राखि काममा लगाउन आवश्यक पहल गरिनेछ,
४. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम मार्फत पूर्वाधार विकासका कार्यहरू गर्दा आवश्यक निर्माण सामग्री खरिदका लागि बजेट साझेदारी गरिने नीति लिइनेछ,
५. अनौपचारिक क्षेत्रमा काम गर्ने श्रमिकहरूलाई सीप परिक्षण गरी प्रमाण पत्र उपलब्ध गराउने तथा सीपको स्तर बमोजिमको ज्याला उपलब्ध गराउन आवश्यक पहल गरिनेछ,

बैदेशिक रोजगार सम्बन्धी नीति

१. बैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित र मर्यादित बनाउन विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ,
२. बैदेशिक रोजगारीमा गएका घरपरिवारका सदस्यहरूलाई आय आर्जन तथा विप्रेषणलाई सहि क्षेत्रमा लगानी गर्न वित्तीय साक्षरता कक्षा सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ,
३. बैदेशिक रोजगारीबाट सिर्जित विभिन्न सामाजिक समस्याहरू न्यूनीकरण गर्न मनोसामाजिक परामर्श कक्षा सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ,
४. बैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवाहरूलाई स्वदेशमा बस्ने वातावरण निर्माण गर्न पुनः एकीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
५. गाउँपालिकाबाट पुनः श्रम स्वीकृतिका लागि आवश्यक सेवा उपलब्ध गराइनेछ,

स्वास्थ्य नीति

१. नेपाल सरकारको "हरेक पालिकामा एक आधारभूत अस्पताल" सञ्चालन गर्ने नीति अनुरूप आधारभूत अस्पताल सञ्चालन गरी स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ,
२. स्वास्थ्य संस्था तथा संस्था अन्तर्गत बाह्य सेवा प्रवाह हुने स्थानहरूलाई सेवामैत्री बनाउन आवश्यक भौतिक पूर्वाधार तथा स्वास्थ्य सामग्रीको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ,
३. स्वास्थ्य संस्थाहरूमा न्यूनतम सेवा मापदण्ड (MSS) अनुसारका सबै पक्षहरूको व्यवस्थापन गरी गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिनेछ,
४. स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत स्वास्थ्य कर्मीहरूको आवश्यकता अनुसार क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
५. प्रविधिमैत्री स्वास्थ्य सेवा तथा स्वास्थ्य सेवालाई डिजिटलाइजेशन गरिदै लगिने छ,
६. विशेषज्ञ सेवा मार्फत आधारभूत स्वास्थ्य सेवा विस्तार गरिने नीति लिइनेछ,
७. गाउँपालिकाभित्र स्थायी बसोबास गर्ने गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूको निःशुल्क स्वास्थ्य बीमा गरिनेछ,
८. शहिद लखन गाउँपालिकाभित्र बसोबास गर्ने सबै नागरिकलाई स्वास्थ्य बिमामा आबद्ध गराउने नीति लिइने,
९. सीमान्तकृत दलित समुदाय, अभिभावक विहीन बालबालिका, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका, जटिल मानसिक समस्या भएका व्यक्ति, अति विपन्न नागरिक तथा नेपाल सरकारले विपन्न सिफारिस गरेका रोगीहरूलाई ५० देखि १०० प्रतिशतसम्म अनुदानमा स्वास्थ्य बीमा उपलब्ध गराइनेछ,
१०. पोषण अवस्था सुधार गर्न गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूलाई नेपाल सरकारको प्रोटोकल अनुसार परीक्षण सहित पोषण प्याकेज उपलब्ध गराइनेछ,
११. बर्थिङ सेन्टरबाट प्रदान गरिने सेवाहरूलाई थप प्रभावकारी बनाउन आमा घरको व्यवस्थापन तथा सुरक्षित सुत्केरी गराउने स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई प्रोत्साहनको व्यवस्था गरिनेछ,
१२. गर्भवती महिलाहरूको समयमै जटिलता पहिचान तथा व्यवस्थापनको लागि ग्रामीण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रम, निःशुल्क प्रयोगशाला परीक्षण र निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा व्यवस्था गरिनेछ,
१३. गाउँपालिकाभित्रका पाँच वर्षमुनिका बालबालिकाहरू, किशोर किशोरीहरू तथा सुनौला हजार दिनका आमाहरूको कुपोषण अवस्था शून्यमा झार्ने लक्ष्यका साथ कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
१४. गाउँपालिकाभित्रका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई पोषणमैत्री स्वास्थ्य संस्थाका रूपमा विकास गरिनेछ,
१५. विद्यालय स्वास्थ्य समूह गठन गरी विद्यालय पोषण तथा सरसफाइ कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाइनेछ,
१६. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई किशोरकिशोरीमैत्री स्वास्थ्य संस्थाका रूपमा विकास गरिनेछ,
१७. किशोर किशोरीहरूको पोषण अवस्था पहिचान गर्न विद्यालय स्तरमै शारीरिक परीक्षण तथा रक्त अल्पताको प्रयोगशाला परीक्षण गरिनेछ,
१८. ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई आवश्यक पर्ने दीर्घरोग तथा मानसिक रोगसम्बन्धी औषधिहरू निःशुल्क उपलब्ध गराइनेछ,
१९. घरदैलो तथा टोलस्तरमा पुगेर ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई निःशुल्क औषधिसहित स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ,
२०. शहिद लखन गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने २० देखि ६० वर्ष उमेर समूहका सबै विवाहित महिलाहरूको पाठेघरको मुखको क्यान्सर तथा स्तन क्यान्सरको परीक्षण (VIA) गरिनेछ,

२१. गैरसरकारी संघसंस्थासँग समन्वय गरी विशेषज्ञ घुम्ती शिविरमार्फत ३० वर्षभन्दा माथिका सबै नागरिकहरूको नसर्ने रोगको स्क्रिनिङ तथा स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
२२. आँखा उपचार केन्द्रसँग समन्वय गरी प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थामार्फत वार्षिक रूपमा आँखाको जाँच तथा मोतीबिन्दुको निःशुल्क शल्यक्रियाको व्यवस्था गरिनेछ,
२३. गाउँपालिकाभित्रका सबै महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई कार्यप्रति उत्प्रेरित गर्न थप सुविधा उपलब्ध गराइनेछ,
२४. आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन आयुर्वेद स्वास्थ्य शिविर, योग शिक्षा, ध्यान (मेडिटेशन) तथा स्थानीय जडीबुटीबारे समुदायमा प्रचार प्रसार गरिनेछ,
२५. गाउँपालिकालाई क्षयरोग मुक्त पालिका बनाउने अभियान सञ्चालन गरिनेछ,
२६. डेंगी, स्क्रब टाइफस, मलेरिया तथा अन्य कीटजन्य रोगहरूको नियन्त्रणका लागि समुदायस्तरमा सचेतना, खोज तथा नियन्त्रण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ र निःशुल्क प्रयोगशाला परीक्षणको व्यवस्था गरिनेछ, साथै, रोकथाम, नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन SORMAS प्रणालीलाई स्वास्थ्य संस्था स्तरसम्म विस्तार गरी समुदायमा आधारित रोग निगरानी प्रणालीलाई सुदृढ, व्यवस्थित तथा प्रविधिमैत्री बनाइनेछ,

शिक्षा नीति

१. विद्यालयका शिक्षकले प्रधानाध्यापकसँग र प्रधानाध्यापकले गाउँपालिकासँग विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धिसँग केन्द्रित कार्यसम्पादन करार सम्झौता गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिँदै सोको आधारमा उत्कृष्ट सिकाइ उपलब्धि भएका शिक्षक तथा विद्यालयलाई विशेष अनुदान तथा प्रोत्साहन गरिनेछ,
२. शिक्षकहरूलाई शिक्षण सिकाइमा AI को प्रयोग सम्बन्धमा क्षमता विकास गर्दै कक्षाकोठामा प्रयोगलाई प्रोत्साहित गरिनेछ
३. प्राथमिक तहका बालबालिकाको आधारभूत साक्षरता सीप अभिवृद्धिका लागि साक्षरता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ,
४. गाउँपालिका भित्रका कम्तिमा एक सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयलाई आवश्यक पूर्वाधार विकास गरी आवासीय विद्यालयको रूपमा विकास गरी सञ्चालन गरिनेछ, गाउँपालिका भित्रका अनाथ असाहाय अति विपन्न विद्यालय समायोजन भएका घरबाट नजिकको दुरीमा विद्यालय नभएका विद्यार्थीहरूलाई उक्त विद्यालयमा बसाइको लागि आवश्यक प्रवन्ध गरिनेछ,
५. सिमान्तकृत तथा उपेक्षामा रहेका दलित विद्यार्थीहरूलाई मात्र लक्षित गरि एकआवासिय विद्यालय सञ्चालन गरिनेछ, त्यसकालागि संघ तथा प्रदेश सरकारसँग साझेदारी तथा सहकार्यमा सञ्चालनको गरिनेछ,
६. कक्षा ८, १० र १२ कक्षाको वार्षिक परीक्षामा ३.६ जिपिय उच्च जिपिय हासिल गर्ने विद्यार्थी तथा उच्च सिकाइ उपलब्धी तथा आफ्नो विषयमा सतप्रतिशत नतिजा हासिल गर्न सक्षम शिक्षकहरूलाई नगद पुरस्कार सहित प्रोत्साहित गरिनेछ,
७. शिक्षकको पेशागत सहयोग तथा विद्यालय सुपरीवेक्षणलाई कार्यान्वयन गर्न विशेष प्राथमिकताका साथ कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ, त्यसका लागि शिक्षकहरूको विषयगत समितिलाई सक्रिय बनाउँदै सहपाठी शिक्षक शिक्षण तथा अनुभव आदानप्रदानको अवसर प्रदान गर्न आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ,
८. स्थानीय आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्नका लागि स्थानीय पाठ्यक्रममा आधारित पाठ्यपुस्तक लागु गर्दै आवश्यकता अनुसार संशोधन गर्दै लगिनेछ,
९. विद्यार्थीहरूको नविनतम सोच तथा आविस्कारलाई प्रोत्साहन गरी व्यावहारिक सिकाइलाई थप प्रभावकारी बनाउन शैक्षिक मेला / प्रदर्शनी तथा प्रतिभा पहिचन कार्यक्रम गरिनेछ,
१०. सबै विद्यालयका बालकक्षाहरूलाई भौतिक तथा शैक्षिक सामग्रीहरूको पर्याप्त उपलब्धतालाई विशेष ध्यान दिइनेछ बालउद्यान निर्माण तथा विकास गरिनेछ,
११. दलित, सीमान्तकृत, अति सीमान्तकृत तथा मुस्लिम समुदायका आर्थिक रूपमा अति विपन्न परिवारका मेधावी विद्यार्थीलाई उच्च शिक्षा तथा प्राविधिक शिक्षा अध्ययन गर्नका लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ,
१२. शिक्षकको विषयगत आवश्यकता विद्यालयको प्रशासनीक व्यवस्थापनको लागि मागमा आधारमा शिक्षक/प्रधानाध्यापक/कर्मचारीको लागि आवश्यक तालिम सञ्चालन गरिनेछ,
१३. अनुगमन प्रणालीलाई प्रभावकारी रूपमा सघन तथा नियमित रूपले सञ्चालन गरिनेछ,
१४. विद्यालय स्वमुल्याङ्कन तथा स्तरीकरण गरिनेछ
१५. विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थासँगको साझेदारीमा सम्पूर्ण प्रारम्भिक बालविकास कक्षाहरूलाई सुधार गरिनेछ,
१६. तथ्याङ्कलाई विश्वसनीय र भरपर्दो बनाउन IEMIS अद्यावधिक गर्ने कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउँदै विद्यालयलाई थप प्राविधिक क्षमता विकासको अवसर सिर्जना गरिनेछ, गाउँपालिकाको शैक्षिक तथा व्यवस्थापकीय योजना निर्माण र अन्य प्रशासनिक कार्यमा शैक्षिक तथ्याङ्कलाई प्रयोग गरिनेछ,
१७. गाउँपालिका भित्र वा बाहिरका कुनै विद्यालयमा सञ्चालन गरिने विशेष कार्यक्रमहरूलाई गाउँपालिका भित्रका सबै विद्यालयमा कार्यान्वयनमा ल्याउन असल अभ्यास आदान प्रदान तथा शैक्षिक भ्रमण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
१८. विद्यालयहरूलाई मासिक रूपमा सकारात्मक चिन्तन, सामाजिक मूल्य मान्यता तथा नैतिक व्यवहार सम्बन्धमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ, यस प्रकारका उत्प्रेरणात्मक कक्षाहरू गाउँपालिकाको आन्तरिक शाखाहरूको सहकार्यमा सञ्चालन गरिनेछ,

[Handwritten signature]

१९. विद्यार्थीमा अन्तरनीहित क्षमता अभिवृद्धि गर्न, शैक्षिक गुणस्तरमा बढोत्तरी गर्न तथा उनीहरूमा रहेको सामाजिक चेतका बारेमा अन्तरक्रिया गर्न अध्यक्षसंग विद्यार्थी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ,
२०. गाउँपालिका भित्र स्थायी बसोबास गर्ने आफ्ना अभिभावक गुमाएका अनाथ, असाहाय तथा टुहुरा बालबालिकाको तथ्याङ्क अभिलेखीकरण गरी उनीहरूको वाँच्न तथा लेखपढ गर्न पाउने अधिकारको सुनिश्चितता गरिनेछ,
२१. गाउँपालिका भित्रका सबै विद्यालयहरूलाई बालमैत्री विद्यालयको रूपमा विकसित गरिनेछ, त्यसकालागि आवश्यक मापदण्ड बमोजिमका पूर्वाधार तथा सामग्रीहरू थप गर्दै लगिनेछ,
२२. बालबालिकाहरूको सिकाइ उपलब्धी बृद्धि गर्न र त्यसलाई दीर्घो रूपमा स्थापित गर्न कक्षा ३ र ५ मा स्तर मापन परीक्षा सञ्चालन गरिनेछ, साथै मूल्याङ्कन पद्धतिलाई व्यवस्थित र विद्यमाननीय बनाउन गाउँपालिका स्तरीय परीक्षा सञ्चालनलाई अझ प्रभावकारी बनाइनेछ,
२३. विद्यालयहरूलाई भौतिक रूपमा सम्पन्न गरी शैक्षिक सुधारमा थप आयाम कायम गर्न विद्यालयमा पुस्तकालय, विज्ञान प्रयोगशाला तथा कम्प्युटर ल्याबको प्रयोगलाई बढावा दिन तालिम सञ्चालन तथा नियमित अनुमगमन गरिनेछ,
२४. विद्यार्थीको प्रतिभाको पहिचान, कदर तथा विकास गर्न खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना गर्ने र उक्त प्रतियोगिता शहिद लखन गाउँपालिका स्तरीय रूपमा सञ्चालन गरी राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिताको तयारीका रूपमा विकसित गरिनेछ,
२५. गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका पूर्वाधारयुक्त विद्यालयहरूलाई आवश्यकता र औचित्यका आधारमा प्राविधिक शिक्षा सञ्चालनमा गर्नमा जोड दिँदै लैजाने नीति अवलम्बन गरिनेछ,
२६. आधारभूत तह अनिवार्य र निःशुल्क भन्ने संविधान प्रदत्त अधिकारलाई कार्यान्वयन गर्न यस गाउँपालिकाले विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछ,
२७. विद्यालयका विद्यार्थीहरूबीच सामाजिक भावनाको विकास गराउन सदनात्मक, रेडक्रस तथा स्काउट जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गर्न विद्यालयलाई प्रेरित गरिनेछ,
२८. यस गाउँपालिकामा स्थायी बसोबास गरी गोरखा क्याम्पस, द्रव्यशाह क्याम्पस, सर्वशान्ति माध्यमिक विद्यालय तथा रामशाह माध्यमिक विद्यालय र आँबुखैरेनी क्याम्पसमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि प्रोत्साहनमूलक व्यवस्था गरिनेछ,
२९. विद्यालयलाई हरियालीयुक्त विद्यालय बनाउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै विद्यालयमा अग्निसो बास असुरो सिमलि जस्ता बहुप्रयोगमा आउने र पर्यावरणलाई समेत फाइदा पुऱ्याउने प्रकारका वृक्षारोपण कार्यक्रममा उत्पादन दिने खालका विरुवा रोपणमा विशेष ध्यान दिइनेछ,
३०. विद्यार्थीहरूको नविनतम सोच तथा आविस्कारलाई प्रोत्साहन गरी व्यावहारिक सिकाइलाई थप प्रभावकारी बनाउन शैक्षिक मेला तथा प्रदर्शनी कार्यक्रम गरिनेछ,
३१. विद्यार्थी संख्या तथा स्थानीय आवश्यकताको आधारमा दरवन्दी मिलान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ, आवश्यकताको आधारमा विद्यालय समायोजन मर्ज गरिनेछ,
३२. अनौपचारिक शिक्षालाई प्रवर्धन गर्नको लागि सामुदायिक सिकाइ केन्द्रलाई परिचालन गरिनेछ,
३३. सामुदायिक सिकाइ केन्द्रमार्फत साक्षरता कक्षा सञ्चालन तथा आयआर्जन समुहलाई उत्पादनमुखी बनाइनेछ,
३४. सामुदायिक विद्यालयमा क्रमशः केन्द्रिकृत इहजारीमा जोड्ने व्यवस्था मिलाउदै लगिनेछ,
३५. विद्यालयहरूमा STEM LAB स्थापना गरि सिकाइ एकिकृत सिकाइलाई प्रोत्साहित गरिनेछ,
३६. महिला शिक्षकहरू प्रसुति विदामा रहदा सिकाइ सहजीकरणको लागि सट्टा शिक्षकको व्यवस्थापन गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ,
३७. मेघा विद्यालयको लागि संभावना अध्ययन गरी विभिन्न संघसंस्था तथा अन्तरतह साझेदारीमा मेघा विद्यालय स्थापना गरिनेछ
३८. महिला/बालिकाहिंसा विरुद्धको सचेतनालाई नियमित विद्यालय शिक्षासँगै प्रदान गरिनेछ
३९. नवप्रवेशी शिक्षकहरूलाई तादम्यकृत तालिम सहित कक्षाकोठामा प्रवेश गराइनेछ,
४०. विद्यार्थीमा निहित रुची तथा क्षमताको पहिचान गरी भविष्यमा उनीहरूको वृत्तीको मार्ग तय गर्न विद्यालयतहमा वृत्ती परामर्श शिक्षा प्रदान गरिनेछ
४१. विद्यार्थीको मानसिक, भावनात्मक र सामाजिक विकासको लागि विद्यालयहरूमा आधारभूत मनोपरामर्श कक्षा सञ्चालन गरिनेछ,
४२. गाउँपालिकामा बोलिनेभाषाहरूको लिपि सिकाउन संभावना भएका विद्यालयहरूमा मातृभाषाको कक्षा सञ्चालन गरिनेछ,
४३. विद्यालयहरूलाई प्रविधिमैत्री बनाउदै डिजिटल सिकाइलाई प्रवर्धन गर्न सबै माध्यमिक विद्यालयहरूमा स्मार्टबोर्ड सहितको सूचनाप्रविधि प्रयोगशाला तथा कक्षाकोठा निर्माण गरिनेछ,
४४. विद्यार्थीलाई सिपसँग जोड्न हामि सक्छौं हामि गछौं भन्ने नारा सहित मागका आधारमा सिलाई बुनाई, कपाल काट्ने, वायरिङ, काठका सिप, प्लबम्बिङ, बासका सिप, टनेल खेती लगायतका सिप अभ्यासका लागि विद्यालयलाई अनुदान दिइनेछ,
४५. विद्यालय सञ्चालनमा आर्थिक बोझ भएका विद्यालयहरूलाई खानेपानी तथा विद्युत महसुलमा अनुदान दिइनेछ,
४६. दिवा खाजालाई समुदायसँग जोड्नको लागि तथा स्थानीय खाद्यान्न तथा रैथाने वालीलाई प्रोत्साहित गर्ने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ,
४७. हाम्रो विद्यालय हाम्रो जिम्मेवारी भन्ने नारासहित विद्यालयमा अभिभावकको उपस्थिति बृद्धि तथा सिकाइ वातावरण अभिवृद्धि गर्न अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ

[Handwritten signature]

१७. गाउँपालिकाभित्रका अनाथ तथा असहाय बालबालिकाहरुको पालन पोषण तथा संरक्षणको दायित्व गाउँपालिकाले बहन गर्ने नीति लिइनेछ,
१८. गाउँपालिकाभित्रका सबै नागरिकहरुलाई स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ,
१९. सबै स्थानीय तहलाई वि सं २०८७ सम्ममा बालमैत्री स्थानीय तह घोषणा गर्ने नीति अनुरूप यस गाउँपालिकालाई २०८३ फागुन मसान्त सम्ममा बालमैत्री स्थानीय तह घोषणा गरिने नीति तय गरिनेछ,
२०. समाजमा रहेका सामाजिक कुरिति अन्धविश्वास तथा कुसंस्कारहरुको न्यूनीकरण तथा उन्मूलनका लागि कार्यक्रमहरु तय गरी सञ्चालन गरिनेछ,
२१. सामाजिक तथा आर्थिक रूपले पिछडिएका वर्ग समुदाय अपांगता भएका व्यक्तिहरुको लागि सामाजिक तथा आर्थिक सशक्तिकरणका लागि विशेष कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ,
२२. गाउँपालिकाको नीति निर्माण तथा योजना निर्माण प्रकृया लगायतका विषयमा बालबालिका युवा महिला दलित आदिवासी जनजाति सीमान्तकृत लगायत सबैको सहभागिता हुने नीति अवलम्बन गरिनेछ,
२३. गाउँपालिकामा निर्माण हुने सार्वजनिक भौतिक संरचनाहरुलाई बालमैत्री तथा अपांगमैत्री बनाइने नीति अवलम्बन गरिनेछ,
२४. सामाजिक विभेदहरुको अन्त्य गरी सामाजिक सद्भाव तथा सहिष्णुता कायम गर्नका निम्ति सामाजिक अन्तरघुलनका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने नीति लिइनेछ,
२५. नेपालको संविधानले स्थापित गरेका सामाजिक विकास तथा समावेशीकरण सम्बन्धी नीतिहरुलाई क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ,

राजस्व सम्बन्धी नीति

१. नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय तहलाई प्राप्त राजस्व सम्बन्धी अधिकारको प्रयोग गर्दै गाउँपालिकालाई आर्थिक रूपमा समृद्ध एवं आत्मनिर्भर बनाउन राजस्वका सबै संभावना र क्षेत्रहरुको खोजी गर्दै प्रगतिशील र समतामूलक ढंगले करका दरहरु निर्धारण गरिनेछ,
२. "शहिद लखन समृद्धिको लागि नियमित तिरौं कर तिरैको कर विकास मार्फत फर्किन्छ घर घर" भन्ने मान्यताका साथ करदाता शिक्षा कार्यक्रम साथै राजस्व संकलन सम्बन्धी जनचेतनामूलक एवम् अन्तरक्रिया कार्यक्रम र घुम्ती सेवा सञ्चालनमा जोड दिइनेछ,
३. यस गाउँपालिकाको कर प्रणालीलाई सवल, सक्षम र प्रभावकारी तुल्याउनका लागि करको दायरालाई विस्तार गर्दै स्वःघोषणाको नीति अवलम्बन गर्दै गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानीको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ,
४. राजस्व संकलनलाई वृद्धि गर्न भूमि तथा सम्पत्ति करलाई अनिवार्य बनाई त्यसको आधारमा गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा नियमन गर्ने नीति लिइनेछ,
५. व्यवसाय कर प्रणालीलाई सरल एवं उद्देश्यमूलक तुल्याउन विस्तृत कार्यनीतिहरु सहितको व्यवसाय कर सुधार योजनाको विकास तथा करका दायरालाई विस्तार गर्न तथा सबै प्रकारका व्यवसायलाई करको दायरामा ल्याउन घुम्ती दर्ता शिविर सञ्चालन गरिनेछ,
६. गाउँपालिकाबासी नागरिकहरुले गाउँपालिका र मातहतका कार्यालय मार्फत सेवा लिनु पर्दा अनिवार्य रूपमा सम्पत्ति तथा भूमि कर तिरैको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने नीति लिइनेछ,
७. हरेक आर्थिक वर्षमा व्यवसाय कर, बहाल कर, सम्पत्ति र भूमि कर तिर्ने करदाताहरु मध्ये सबैभन्दा बढी कर तिर्ने एक, एक जना करदाताहरुलाई पुरस्कार सहित सम्मान गर्ने नीति लिइनेछ,
८. सम्पत्ति मूल्याङ्कन गर्दा ३ करोडसम्मको मूल्याङ्कनमा ०.५ प्रतिशत कर लाग्ने तथा सो भन्दा बढीको मूल्याङ्कन कार्य गर्दा शुरुको ३ करोडको ५० पैसा र थप हुन आउने मूल्याङ्कन रकममा थप १ रुपैया (प्रति हजारमा) सम्पत्ति मूल्याङ्कन कर लाग्ने नीति लिइनेछ,
९. राजस्व सुधार कार्ययोजनालाई कार्यान्वयन गरिनेछ,
१०. गाउँपालिका अन्तर्गत वडाहरुलाई प्रोत्साहन गर्ने वातावरणका साथ निश्चित मापदण्ड निर्धारण गरी सबैभन्दा बढी राजस्व संकलन गर्ने वडालाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ,
११. कर प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक र आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरी सूचना प्रविधिमैत्री बनाउन स्थानीय तह संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली सूत्र राजस्व मोडेलको प्रयोग गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ,

सूचना प्रविधि सम्बन्धि नीति

१. गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई प्रविधिमैत्री, पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउन डिजिटल सुशासन तथा विद्युतीय शासन (E-Governance) लाई संस्थागत गरिनेछ, यसका लागि डिजिटल सुशासन ब्लुप्रिन्ट (ई-गभर्नेन्स ब्लुप्रिन्ट २०८२) तथा राष्ट्रिय डिजिटल रणनीतिसँग सामञ्जस्यता कायम गरिनेछ,
२. "एकै पटकको विवरण सबै सेवामा प्रयोग" गर्ने राष्ट्रिय नीतिअनुरूप सेवा प्रवाहलाई क्रमशः एकीकृत तथा प्रविधिमैत्री बनाइनेछ, साथै सरकारी एकीकृत कार्यालय व्यवस्थापन प्रणाली (GIOMS) को प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ तथा एकद्वार सेवा प्रवाह प्रणाली (OSSD) कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पूर्वतयारी तथा समन्वय गरिनेछ,

-
३. गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी, सुरक्षित, प्रविधिमैत्री तथा नागरिकमैत्री बनाउन सूचना प्रविधि पूर्वाधार, साइबर सुरक्षा, डिजिटल अभिलेख व्यवस्थापन, विद्युतीय हाजिरी प्रणाली, सरकारी डोमेन इमेल, AI आधारित डिजिटल उपकरण तथा अन्य प्रविधिमैत्री प्रणालीहरूको प्रयोग र विस्तार गरिनेछ,
 ४. कार्यालयको कम्प्युटर प्रणालीको नियमित सञ्चालन, सफ्टवेयरहरूको समयानुकूल अद्यावधिक, जेनुइन सफ्टवेयरको प्रयोग तथा डिजिटल लाइफ साइकल नीति (Digital Life Cycle Policy) को कार्यान्वयनमार्फत सूचना सुरक्षालाई सुदृढ गरिनेछ,
 ५. गाउँपालिकाका कर्मचारी, शिक्षक, जनप्रतिनिधि, युवा तथा विद्यार्थीहरूका लागि कृत्रिम बौद्धिकता (AI), डिजिटल सीप, डेटा विश्लेषण, साइबर सुरक्षा तथा डिजिटल सञ्चार र सामग्री उत्पादन सम्बन्धी क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
 ६. विद्यार्थी तथा स्थानीय जनतामा साइबर स्वच्छता (Cyber Hygiene), सुरक्षित सूचना प्रविधि तथा सामाजिक सञ्जाल प्रयोग सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गरिनेछ तथा साइबर अपराध र डिजिटल ठगी नियन्त्रणका लागि सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
 ७. शिक्षा, स्वास्थ्य र कृषि क्षेत्रमा सूचना प्रविधिको प्रयोग विस्तार गरी ई-लर्निङ (E-learning), भर्चुअल कक्षा, टेलिहेल्थ (Tele-health) तथा प्रविधिमैत्री कृषि (Agro-Tech) सेवाहरूको विकास र विस्तार गरिनेछ,
 ८. गुनासो व्यवस्थापन प्रणाली, वेबसाइट, सामाजिक सञ्जाल तथा अन्य डिजिटल माध्यमहरूको प्रभावकारी प्रयोग गरी नागरिकको सूचनामा पहुँच अभिवृद्धि गरिनेछ, साथै गाउँपालिकाका नीति, कार्यक्रम, उपलब्धि तथा गतिविधिहरूको डिजिटल सञ्चार, अभिलेखीकरण र प्रवर्द्धनलाई प्राथमिकता दिइनेछ,
 ९. गाउँपालिकाका धार्मिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरूको डिजिटल प्रवर्द्धन गरिनेछ, साथै संघीय सरकारको "ब्राण्ड नेपाल" अभियान अनुरूप सूचना प्रविधिको प्रयोगमार्फत पर्यटन विकासमा टेवा पुऱ्याइनेछ,
 १०. गाउँपालिकाको जिन्सी तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको व्यवस्थापनका लागि PAMS V2 को पूर्ण कार्यान्वयन गरिनेछ, साथै सुशासन, पारदर्शिता, जवाफदेहिता तथा संस्थागत क्षमता अभिवृद्धिका लागि स्थानीय शासन तथा संस्थागत मूल्याङ्कन प्रणालीहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ,

सूशासन तथा संस्थागत क्षमता विकास सम्बन्धि नीति

१. गाउँपालिकामा सेवा प्रवाह सञ्चालन केन्द्रको स्थापना गरी **One Door Policy** को अवधारणा बमोजिम Faceless Public Service Delivery को व्यवस्था मिलाइनेछ,
 २. राजस्व संकलनमा गरेको प्रयास तथा विभिन्न सूचकका आधारमा उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने वडालाई कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदान उपलब्ध गराउने नीति लिइनेछ,
 ३. सबै वडा कार्यालयहरूमा गुनासो सुन्ने अधिकारी, सूचना अधिकारी, हेल्प डेस्क, मेलमिलाप केन्द्र र विद्युतीय नागरिक बडापत्रको व्यवस्था गरिनेछ,
 ४. गाउँपालिकाको नीति, नियम र कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयन गराउन नगर प्रहरीको व्यवस्थापन गर्ने नीति लिइनेछ,
 ५. अनलाईन रिपोर्टिङ व्यवस्थापन प्रणाली अवलम्बन गरी प्रगती विवरण सार्वजनिक गर्ने नीति लिइनेछ,
 ६. वस्तुगत मूल्यांकनको आधारमा उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कृत गरी कर्मचारी उत्प्रेरित गर्ने नीति लिइनेछ,
 ७. उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र वडा अध्यक्ष तथा कार्यपालिका सदस्यहरूले गाउँपालिका अध्यक्षसँग, वडा सदस्यहरूले वडा अध्यक्षसँग र कर्मचारीहरूले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसँग कार्य सम्पादन सम्झौता गरी प्रभावकारी कार्य सम्पादनमा जोड दिने नीति लिइनेछ,
 ८. सार्वजनिक खर्च विनियोजन दक्षता तथा कार्यान्वयन क्षमतामा सुधार गरी मितव्ययिता कायम गर्ने नीति लिइनेछ,
 ९. मालपोत तथा नापी सम्बन्धी आधारभूत सेवा स्थानीय तहबाटै एकीकृत रूपमा प्रदान गर्ने राष्ट्रिय नीति बमोजिम उक्त कार्यलाई सरलीकरण तथा सहजीकरण गरी सार्वजनिक सेवाको क्षेत्रलाई विस्तार गर्ने नीति लिइनेछ,
 १०. बजार अनुगमनलाई व्यवस्थित तथा प्रभावकारी बनाई गुणस्तरीयता तथा उपभोक्ता हितको संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ,
 ११. संघ, प्रदेश तथा अन्तर स्थानीय तह समन्वय तथा सहकारितालाई विशेष प्राथमिकता दिई प्राप्त निर्देशन, कार्यदिश तथा असल अभ्यासलाई अनुशरण गरी प्रभावकारी र पारदर्शी सार्वजनिक सेवा प्रवाहको नीति लिइनेछ,
 १२. सञ्चार तथा सूचना प्रविधिको प्रयोग मार्फत सूचनाको पहुँचमा वृद्धि गरी पारदर्शिता र सुशासन कायम गर्ने नीति लिइनेछ,
 १३. गाउँपालिकाबाट सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरूको सूचना प्रविधिमैत्री र नियमित अनुगमन तथा मूल्यांकन गरिनेछ, सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमहरूको सार्वजनिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, प्रगति प्रतिवेदन जस्ता नियमनकारी कार्य मार्फत पारदर्शिता र सुशासन कायम गर्ने नीति लिइनेछ,
 १४. विषयगत समितिलाई सक्रिय बनाई योजना निर्माण तथा कार्यान्वयनमा प्रभावकारी भूमिका निर्वाह गर्ने वातावरण सिर्जना गर्ने नीति लिइनेछ,
 १५. बेरुजु कम गर्न तथा वित्तीय सुशासन कायम गर्नको लागि आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ,
-

सडक तथा यातायात नीति

१. गाउँपालिका स्तरीय यातायात गुरु योजना र आवधिक योजना अनुरूप सडकहरूलाई स्तरोन्नति गर्ने कार्यलाई बार्षिक योजना तर्जुमा कार्यसंग आवद्ध गरिनेछ,
२. गाउँपालिका स्तरीय गौरवको आयोजना सञ्चालनलाई निरन्तरता दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ,
३. जथाभावी नयाँ सडक खन्ने कार्यलाई निरुत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ,
४. दीगो तथा विपद उत्थानशील सडक तथा सडक संरचना निर्माणमा जोड दिइनेछ,
५. सडक मापदण्ड अनिवार्य रूपमा लागू गरी वस्ती तथा सडक क्षेत्रलाई व्यवस्थित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ,
६. RMTMP मा समावेश भएका मुख्य सडक A श्रेणीलाई कालोपत्रे गर्ने र B श्रेणीका सडकहरूलाई गुणस्तरीय ग्रावेल गर्ने साथै अन्य सडकलाई स्तरोन्नति गर्ने नीति लिइनेछ,
७. गाउँपालिकालाई पृथ्वीराजमार्गसँग सिधै जोड्नको लागि त्रिशुली नदीमा मोटेरेवल पुल निर्माणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ,
८. सडक निर्माणबाट सिर्जित पहिरो तथा भूक्षय नियन्त्रणका लागि बायो इन्जिनियरिङ प्रविधिको प्रयोगमा जोड दिइनेछ,
९. मुख्य सडक, बजार क्षेत्र, पूरातात्विक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक तीर्थ स्थलहरूमा सडक बत्तीको व्यवस्थाका लागि पहल गरिनेछ,
१०. सडक छेउछाउ वृक्षरोपण गरी हरियाली प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ,
११. गाउँपालिका केन्द्रदेखि जिल्ला सदरमुकामसम्म पक्की सडक विस्तार र बडा कार्यालयसम्मको सडकहरूलाई क्रमशः स्तरोन्नती गर्दै कालोपत्रे गर्ने नीति लिइनेछ,

भवन नीति

१. नक्सापास सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरी प्रविधिमैत्री नक्सापास व्यवस्थापनको नीति लिइनेछ,
२. सडक मापदण्ड र भवन मापदण्ड अनुरूप अनिवार्य रूपमा नक्सापास गरेर मात्रै घर संरचना निर्माण गर्ने र वस्ती तथा सडक क्षेत्रलाई व्यवस्थित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ,
३. गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण घर अभिलेखीकरण व्यवस्थापन गर्ने नीति लिइनेछ,
४. भवन निर्माणमा स्थानीय स्रोत साधनको प्रयोगमा प्रोत्साहन गर्दै भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण गर्न आवश्यक जनचेतना प्रदान गरिनेछ,

भूमि व्यवस्थापन तथा भू-उपयोग नीति

१. गाउँपालिका भित्र रहेका भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरूको लगत संकलन कार्यलाई वैज्ञानिक, पारदर्शी र प्रविधिमैत्री बनाई वास्तविक लाभग्राहीको पहिचान गरिनेछ,
२. भू-उपयोग ऐन तथा नियमावली बमोजिम प्रदान गर्न सकिने वितरणयोग्य जग्गाको पहिचान गर्न राष्ट्रिय भूमि आयोग लगायतका सम्बन्धित निकायहरूसँग प्रभावकारी समन्वय गरी भूमिहीन तथा अव्यवस्थित बसोबासीहरूलाई जग्गा धनीपुर्जा वितरण तथा व्यवस्थापन गर्ने कार्यलाई उच्च प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइनेछ,
३. गाउँपालिकाभित्रका सम्पूर्ण जग्गाहरूको अभिलेखलाई व्यवस्थित तथा डिजिटलाइजेसन गर्दै लगत कट्टा लगायतका भूमिसम्बन्धी सेवा प्रवाहलाई छिटो, छरितो र जनमुखी बनाइनेछ,
४. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सम्पूर्ण सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गाहरूको खोजी, नापजाँच र अद्यावधिक अभिलेख तयार गरी त्यस्ता जग्गाहरूको संरक्षण गर्ने र अतिक्रमण रोक्ने नीति लिइनेछ,
५. गाउँपालिकाको समग्र भौगोलिक स्थिति, प्राकृतिक स्रोतसाधन र भू-उपयोगको अवस्था स्पष्ट देखिने गरी आधुनिक प्रविधिको प्रयोगबाट विस्तृत टोपोग्राफिकल नक्सा (Topographical Map) तथा भू-उपयोग नक्सा तयार गरिनेछ,

उपभोक्ता समिति सम्बन्धि नीति

१. उपभोक्ताहरूले प्रत्यक्ष लाभ प्राप्त गर्ने, तत्काल रोजगारी सिर्जना गर्ने र आय आर्जन बृद्धि गर्न योगदान पुऱ्याउने योजना कार्यक्रमहरू उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन गरिने नीति लिइनेछ,
२. योजना सञ्चालन संबन्धमा उपभोक्ता समितिलाई प्रशिक्षित गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ,
३. जनप्रतिनिधि तथा नेपाल सरकारको वेतनभोगी कर्मचारी, शिक्षकहरूलाई उपभोक्ता समितिमा रहन नमिल्ने व्यवस्थालाई कडाइका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ,
४. उपभोक्ता समिति तथा समूहबाट सञ्चालन हुने रु २ लाख सम्मका योजना बडा कार्यालयबाटै सम्झौता गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ,
५. रु ५ लाख सम्मका योजनामा उपभोक्ता समितिको श्रम सहभागिता १० प्रतिशत र ५ लाख भन्दा बढी रकम विनियोजन भएका योजनाहरूमा उपभोक्ता समितिको ५ प्रतिशत लागत सहभागिता र ५ प्रतिशत श्रम सहभागिता गराउने नीति लिइनेछ,
६. रु १० लाख सम्मको योजना उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन गरिनेछ,

७. उपभोक्ता समितिहरूले सञ्चालन गरेका कुनै पनि आयोजना तथा कार्यक्रम सम्पन्न पश्चातको संरक्षण तथा मर्मत सम्भारको लागि सम्बन्धित उपभोक्ता समितिहरूलाई जिम्मेवार बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ,
८. उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन गरिने योजनाहरूमा स्थानीय सामग्रीहरूको प्रयोगलाई प्राथमिकता प्रदान गरिनेछ,

विकास सम्बन्धी नीति

१. गाउँपालिकाको समपुरक कोष कार्यविधि, २०७७ ले निर्धारण गरेको प्राथमिकताको अनुपातलाई मध्यनजर गर्दै उत्पादनमुखी, दीगो विकासको लक्ष्य अनुरूप विकासात्मक कार्यलाई अघि बढाउने नीति लिइनेछ,
२. गाउँपालिकाको आवधिक योजना र मध्यकालिन खर्च संरचनामा उल्लिखित योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई विशेष प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइनेछ,

विद्युतीकरण सम्बन्धी नीति

१. गाउँपालिका भित्रका विद्युत प्रसारण लाईनलाई व्यवस्थित गर्ने नीति लिइनेछ,
२. वैकल्पिक उर्जाको प्रयोगमा प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ,

सामाजिक सुरक्षा र व्यक्तिगत घटना दर्ता नीति

१. गाउँपालिकामा जन्म दर्ता दर शत प्रतिशत बनाउन स्वास्थ्य संस्था र वडा कार्यालयबीच समन्वयमा स्वास्थ्य संस्थामा शिशुको जन्म भए पश्चात् वडा कार्यालयमा जन्म दर्ता गर्न तथा अन्य व्यक्तिगत घटना दर्तामा वृद्धि गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ,
२. गाउँपालिका भित्रका असहाय, अशक्त, अपाङ्ग र जेष्ठ नागरिक जस्ता सामाजिक सुरक्षा लाभग्राहीहरूको बैंक खाता रहेको बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूसँगको सहकार्य तथा सहयोगमा सम्बन्धित टोल बस्तीहरूमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउन आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ,
३. मृत्यु संस्कारमा जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरू उपस्थित हुँदा मृत्यु दर्ता गर्नका लागि जानकारी गराई समयमा नै मृत्यु दर्ता गरी व्यक्तिगत घटना दर्ताको विवरण अध्यावधिक गर्ने नीति लिइनेछ,
४. टोलस्तरमा नै व्यक्तिगत घटना तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता शिविर कार्यक्रम मार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षामा पहुँच अभिवृद्धि गर्न कार्यक्रम तर्जुमा गरी लागू गरिनेछ,
५. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको क्रममा बैंकमा लाभग्राहीहरूको भिडलाई कम गर्न तथा समयमा नै रकम उपलब्ध गराउन सामाजिक सुरक्षा भत्ता सोझै लाभग्राहीहरूको खातामा जम्मा गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ,
६. सामाजिक सुरक्षा भत्ता दर्ताको लागि पूर्ण बायोमेट्रिक प्रणाली कार्यान्वयन गरिनेछ,
७. घटना घटेको ३५ दिन भित्रै व्यक्तिगत घटना दर्ता गराउन तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्न योग्य व्यक्तिहरूलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ताका लागि नाम दर्ता गर्न तथा घटना दर्ताको महत्वबारे सूचना सञ्चार गर्न सामाजिक सञ्जाल र सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्न विशेष कार्यक्रम तर्जुमा गरी लागू गरिनेछ,

न्यायिक सम्पादन नीति

१. न्यायिक निरूपण सम्बन्धी कामकाजलाई प्रविधिमैत्री बनाई विवादको दर्ता, मेलमिलाप, सुनुवाई तथा निर्णय कार्यान्वयनलाई व्यवस्थित गरी विवादहरूको वर्गीकरण गरी अध्यावधिक गरिनेछ,
२. गाउँपालिकाको न्याय प्रणालीलाई निष्पक्ष, स्वतन्त्र, पहुँचयोग्य, सक्षम तथा कानूनी राज्यको अवधारणा लगायतका मूल्य र मान्यतामा आधारित समाजवाद प्रति प्रतिबद्ध रही सुसंस्कृत गाउँपालिका निर्माण गर्न प्रयत्न गरिनेछ,
३. न्यायिक समिति तथा मेलमिलापकर्ताहरूको मासिक वा आवश्यकतानुसार बैठकको सञ्चालन गरी कार्ययोजना अनुरूप क्रियाकलाप तथा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ,
४. विवाद निरूपणका लागि विशेष गरि मिलापपूर्ण शैली Collaborating Strategy अवलम्बन गरि दुबैपक्षको आत्मसम्मानमा जोड दिँदै Win Win को अवस्थाका लागि प्रयास गरिनेछ,
५. समाजमा हुने विवाद तथा द्वन्द्व न्यूनीकरण तथा रोकथामका लागि नागरिक समाज, राजनीतिक दल, गैर सरकारी संस्थाहरूको सहयोगमा आवश्यकता बमोजिम सचेतना तथा मेलमिलाप सम्बन्धी कार्यक्रमको सञ्चालन गरिनेछ,
६. पिछ्छुडिएको तथा उत्पीडनमा परेकाहरूलाई समानुपातिक प्रतिनिधित्व गराई सबै खाले विभेद, हिंसा र शोषणको अन्त्यका लागि समन्यायिक रणनीति अवलम्बन गरिनेछ,
७. विवाद निरूपणमा संलग्न मेलमिलापकर्ताहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ,
८. विद्यार्थी, ज्येष्ठ नागरिक, श्रमिकसँग न्यायिक समिति कार्यक्रम सञ्चालन गरी उत्पीडन तथा विभेद विरुद्ध न्यायिक निरूपणका लागि प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ,
९. समुदायसँग न्यायिक समिति र मेलमिलापकर्ता कार्यक्रम मार्फत न्यायिक पहुँच अभिवृद्धि गरिनेछ,
१०. प्रत्येक वडाहरूमा रहेका मेलमिलाप केन्द्रहरूलाई व्यवस्थित गरी निवेदन दर्ताको प्रक्रियालाई एकीकृत तथा न्यायिक निरूपणलाई थप व्यवस्थित तथा सहजीकरण गर्ने नीति लिइनेछ,
११. विवाद होईन सम्बाद गरौं, मेलमिलाप मार्फत समाधान गरौं भन्ने नीति अनुसरण गरिनेछ,

१२. नबस्नु अन्यायमा चुप, हुनुपर्छ न्यायिक समितिमा निवेदन दिनलाई मुभ भन्ने नाराका साथ अन्याय तथा उत्पिडनमा परेका श्रमिक, वृद्धवृद्धा, असाह्य, अशक्त नागरिक तथा जनचेतना वृद्धि गर्न विद्यार्थीहरूलाई समेत लक्षित गरी न्यायिक निरूपण सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ,

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति

१. वन क्षेत्रको उत्पादकत्व र वन पैदावारको उत्पादन वृद्धि गर्न वन श्रोतको दिगो व्यवस्थापन गरिनेछ,
२. वन क्षेत्रको संरक्षण र बहुआयामिक उपयोग गर्ने नीति लिइनेछ,
३. नीजि वन दर्ता गर्ने नीति लिइनेछ,
४. फलफूल लगायतका कृषि वनको विकास र संरक्षण गरी वन क्षेत्रलाई आर्थिक उपार्जनको माध्यमको रूपमा विकास गरिनेछ,
५. कार्बन उत्सर्जन न्यूनीकरण गर्ने नेपालको समग्र लक्ष्यमा वन क्षेत्रबाट योगदान पुऱ्याउन आवश्यक कार्यक्रम तय गरिनेछ,
६. वन क्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान तथा सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ,
७. वन, वनस्पति, वन्यजन्तु तथा जैविक विविधताको संरक्षण, पुनर्स्थापना र दिगो उपयोगको व्यवस्था मिलाइनेछ,
८. सार्वजनिक जग्गाहरूको संरक्षण गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ साथै खाली जग्गाहरूमा वृक्षारोपण गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,
९. भू-क्षय तथा पहिरो नियन्त्रणको लागि वायो-ईन्जिनियरिङ्ग प्रविधिको प्रयोग गरिनेछ,
१०. बाढी, पहिरो, भू-क्षय (जोखिम, मध्यम जोखिम, उच्च जोखिम) को क्षेत्रगत अध्ययन, पहिचान, न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको लागि योजना निर्माण गरिनेछ,
११. स्थानीय विपद् पूर्वतयारी गरी तथा विपद् प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन गरिनेछ,
१२. नदी, खोला, खानी को दिगो उपयोग तथा व्यवस्थापनका लागि र विकास निर्माणका योजनाहरू कार्यान्वयन गर्नको लागि BES/IEE/ EIA प्रतिवेदन तयार गरिनेछ,
१३. विपद् तथा प्रकोपको रोकथाम तथा न्यूनीकरणका लागि जनचेतना अभिवृद्धि गरी वातावरण तथा दीगो विकास मैत्री विकास अवधारणालाई कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइनेछ,
१४. नीजि क्षेत्र, गैर सरकारी संस्था तथा सामाजिक संस्था, राजनीतिक दल, नागरिक समाज लगायत अन्य सरोकारवाला पक्षसँगको साझेदारी तथा सहकार्यमा विपद् न्यूनीकरण तथा रोकथाम कार्य अगाडि बढाउने नीति लिइनेछ,
१५. विपद् प्रतिकार्य तथा उत्थानशील विकासलाई प्राथमिकता दिई क्रमिक रूपमा कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइनेछ,
१६. वन कार्यालयसंगको समन्वय तथा सहयोगमा एक वडा एक नर्सरी कार्यक्रमलाई लागू गरिनेछ,
१७. पानीका स्रोतहरू संरक्षणको लागि पुनर्भरण पोखरी निर्माण गर्ने नीति लिइनेछ,
१८. विभिन्न किसिमका विपद्मा उद्धार तथा व्यवस्थापनमा सहयोग गर्न सक्ने जनशक्ति तयार गर्नको लागि विपद् प्रतिकार्य तालिम सञ्चालनको नीति लिइनेछ,

खनिज सम्बन्धी नीति

१. गाउँपालिकाभित्र रहेका स्रोत साधनको संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा बहुउपयोगी र दीगो रूपमा उपयोग गर्ने नीति लिइनेछ,
२. गाउँपालिका भित्र रहेको खनिजहरूको उपलब्धता सम्बन्धी सम्भाव्यता अध्ययन गरी आइ.इ.इ र इ.आइ.ए को प्रतिवेदन बमोजिम वातावरणीय खनिजहरूको उत्खनन् तथा उपयोग गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित र दीगो बनाइनेछ,
३. निर्माणको कार्य गर्दा प्रयोग हुने दहत्तर बहत्तरमा प्रचलित दररेट बमोजिमको शुल्क तिर्न उपभोक्ता तथा प्रयोगकर्तालाई प्रोत्साहन गरी आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ,

जलस्रोत नीति

१. गाउँपालिकाभित्र उपलब्ध रहेको जलस्रोतलाई कृषि, जल विहार, पर्यटन, स्वच्छ तथा सफा खानेपानी, सिंचाई तथा वातावरण अनुकूलन विकासका लागि अधिकतम उपयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ,
२. जलस्रोतको बहुआयामिक, समन्यायिक एवं दीगो विकास तथा उपयोगबाट आर्थिक विकास र सामाजिक रूपान्तरण गर्ने नीति लिइनेछ,
३. जलवायु परिवर्तनलाई ध्यान दिई गाउँपालिकामा उपलब्ध जलस्रोतहरूको समुचित बहुआयामिक र समन्वयात्मक उपयोग सहित जोखिम व्यवस्थापन तथा क्षति न्यूनीकरणका लागि आवश्यक नीति अवलम्बन गरिनेछ,
४. खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिले मुलदर्ता गरेपछि प्रत्येक वर्ष नविकरण गर्नुपर्नेछ, तीन वर्षसम्म नविकरण नगरेमा सो उपभोक्ता समितिको दर्ता खारेज गरिने नीति लिइनेछ,